

REPUBLIKA HRVATSKA
OSJEČKO-BARANJSKA ŽUPANIJA
SKUPŠTINA

Materijal za sjednicu

**IZVJEŠĆE O
PROVOĐENJU PROGRAMA
POTICANJA PODUZETNIŠTVA
OSJEČKO-BARANJSKE ŽUPANIJE
ZA 2012. GODINU**

Materijal pripremili:

- *Upravni odjel za gospodarstvo i regionalni razvoj Osječko-baranjske županije*
- *Upravni odjel za poljoprivredu i ruralni razvoj Osječko-baranjske županije*

Osijek, veljače 2013.

**IZVJEŠĆE O
PROVOĐENJU PROGRAMA
POTICANJA PODUZETNIŠTVA
OSJEČKO-BARANJSKE ŽUPANIJE
ZA 2012. GODINU**

Sukladno Planu rada Skupštine Osječko-baranjske županije za 2013. godinu donesenog na 28. sjednici održanoj 11. prosinca 2012. godine, Upravni odjel za gospodarstvo i regionalni razvoj Osječko-baranjske županije (u nastavku: Upravni odjel za gospodarstvo) i Upravni odjel za poljoprivredu i ruralni razvoj podnose Skupštini Osječko-baranjske županije (u nastavku: Skupština) Izvješće o provođenju Programa poticanja poduzetništva Osječko-baranjske županije za 2012. godinu (u nastavku: Izvješće).

Izvješće obuhvaća aktivnosti i mjere koje su Upravni odjel za gospodarstvo, Upravni odjel za poljoprivredu i ruralni razvoj, poduzetnički centri i inkubatori, jedinice lokalne samouprave, te sve ostale institucije poduzetničke podrške poduzele tijekom 2012. godine u cilju poticanja razvitka malog i srednjeg poduzetništva na području Osječko-baranjske županije (u nastavku: Županija).

Porast zaposlenosti, podizanje životnog standarda i novi zamah nacionalnog gospodarstva, mogući su jedino uz punu podršku poduzetništva. Svjetsko je iskustvo pokazalo da je malo i srednje poduzetništvo glavni pokretač gospodarskog razvitka i generator novih radnih mjesta. Mala i srednja poduzeća okvir su za realizaciju poduzetničke inicijative koja čini osnovu gospodarstva.

Gotovo sve europske zemlje daju, kroz posebne poticajne mjere države i ostalih institucija, podršku razvoju malom gospodarstvu ili direktnim potporama iz proračuna ili indirektno kroz različite porezne ili druge olakšice. Sukladno tome, na nacionalnoj razini, na razini Županije i jedinica lokalne samouprave pokrenut je niz projekata kojima se podupire razvoj poduzetništva.

Na osnovi Programa poticanja poduzetništva Osječko-baranjske županije za 2012. godinu, nastojeći aktivno pridonijeti stvaranju pretpostavki i okruženja stimulativnog za razvoj poduzetništva, Županija je tijekom 2012. godine provodila sljedeće aktivnosti:

1. KREDITIRANJE PODUZETNIKA;
2. INFORMIRANJE O PROGRAMIMA POTICANJA PODUZETNIŠTVA;
3. SAVJETOVANJE PODUZETNIKA;
4. PERMANENTNA EDUKACIJA;
5. RAZVOJ START UP I MLADIH PODUZEĆA;
6. POTICANJE OSNIVANJA PODUZETNIČKIH ZONA;
7. POTICANJE ZAPOŠLJAVANJA;
8. POTICANJE OBRTNOSTI;
9. NASTUPI NA SAJMOVIMA;
10. SURADNJA NA INOVACIJAMA I UVOĐENJU NOVIH PROIZVODA;
11. POTICANJE ZADRUGARSTVA;
12. NOVE INVESTICIJE I POTICANJE IZVOZA;
13. SURADNJA S INSTITUCIJAMA PODUZETNIČKE PODRŠKE.

1. KREDITIRANJE PODUZETNIKA

Mogućnost ishođenja povoljnih financijskih sredstava jedan je od bitnih čimbenika za početak poslovanja poduzetnika, kao i za mogućnost njihovog daljnjeg rasta i razvitka. Županija je do sada sudjelovala u svim poduzetničkim kreditnim linijama koje su se realizirale u suradnji s resornim ministarstvom i poslovnim bankama. Iz godine u godinu pojačan je interes poduzetnika, koji putem poduzetničkih kredita žele riješiti prvenstveno pitanje poslovnog prostora i nabavke suvremenijih strojeva i opreme.

Županija je ovakvim kreditnim linijama dala snažan poticaj gospodarstvu, pomažući na taj način napore malih i srednjih poduzeća k postizanju konkurentnosti na domaćem i stranim tržištima, ali i omogućila kreditiranje poduzetnika početnika. Očekivani rezultati ovakvih investicija su osnivanje novih poslovnih subjekata, zapošljavanje, samozapošljavanje ili očuvanje postojećih radnih mjesta, uvođenje novih tehnologija u poslovanje, povećanje izvoza i svekoliki gospodarski i socijalni napredak.

U okviru aktivnosti: kreditiranje poduzetnika provedeni su sljedeći projekti:

PROJEKT 1.1.: "LOKALNI PROJEKTI RAZVOJA MALOG GOSPODARSTVA"

Ministarstvo gospodarstva, rada i poduzetništva (sada: Ministarstvo poduzetništva i obrta), Županija i poslovne banke: Erste & Steiermärkische Bank d.d., Hypo Alpe-Adria-Bank d.d., OTP banka d.d., Privredna banka Zagreb d.d., Raiffeisenbank Austria d.d., Slatinska banka d.d., Societe Generale Splitska banka d.d. i Zagrebačka banka d.d. uključile su se u projekt "Lokalni projekti razvoja malog gospodarstva" za 2009. godinu, koji je proveden i tijekom 2011. i 2012. godine. Sukladno potpisanim ugovorima s Ministarstvom i bankama, Županija je 6. ožujka 2010. godine raspisala Javni natječaj za poduzetničke kredite po ovom Projektu, te osnovala Povjerenstvo za provedbu projekta "Lokalni projekti razvoja malog gospodarstva".

Cilj ovog Projekta je unapređenje oblika financiranja razvoja malog i srednjeg poduzetništva kroz poduzetničke kredite. Iznosi kredita u rasponu su od 200.000,00 kuna do 5 milijuna kuna, s rokom otplate do deset godina, te mogućnošću počeka do dvije godine. Namjena kreditnih sredstava je kupnja, izgradnja, uređenje ili proširenje gospodarskih objekata, nabavka opreme ili pojedinih dijelova opreme, obrtna sredstva do 30% iznosa kredita i modernizacija poslovanja i očuvanje radnih mjesta.

Županija subvencionira kamatu s jednim postotnim poenom, a resorno ministarstvo s dva postotna poena. Gradovi Donji Miholjac, Našice, Osijek i Valpovo te općine Erdut, Jagodnjak, Kneževi Vinogradi i Podgorač donijele su odluke o uključivanju u ovaj projekt, te je s njima Županija potpisala sporazume o dodatnom subvencioniranju kamata. Korisnici ove kreditne linije su obrti, mala i srednja trgovačka društva i zadruge koje imaju registriranu proizvodnu djelatnost i ulažu na području Županije, a kreditni potencijal bio je 55 milijuna kuna.

Skupština je na 28. sjednici 11. prosinca 2012. godine donijela Zaključak o povećanju kreditnog potencijala u projektu kreditiranja poduzetništva "Lokalni projekti razvoja malog gospodarstva". Navedenim Zaključkom povećan je kreditni potencijal za Projekt "Lokalni projekti razvoja malog gospodarstva" za 2009. godinu za 20 milijuna kuna, uz subvenciju kamate s jednim postotnim poenom, te tako nakon povećanja kreditni potencijal iznosi 75 milijuna kuna. Povjerenstvo za provedbu projekta "Lokalni projekti razvoja malog gospodarstva" održalo je ukupno devet sjednica na kojima je razmatrano 45 kreditnih zahtjeva, od kojih su 44 pozitivno ocijenjeno u ukupnom iznosu 72.608.017,21 kuna. Poslovne banke odobrile su 33 kreditna zahtjeva u ukupnom iznosu 52.895.103,76 kuna.

Iz Proračuna Županije za 2012. godine za subvencije kamata za projekte kreditiranja poduzetnika isplaćeno je više od 5,3 milijuna kuna, a sukladno potpisanim ugovorima, sredstva za subvenciju moraju biti osigurana tijekom svih godina otplate kredita.

NOSITELJI: Županija
Ministarstvo poduzetništva i obrta
Poslovne banke

PROJEKT 1.2.: SURADNJA S HRVATSKOM BANKOM ZA OBNOVU I RAZVITAK - HBOR-om

Hrvatska banka za obnovu i razvitak - HBOR u hrvatskome bankarskom sustavu ima ulogu razvojne i izvozne banke osnovane sa svrhom kreditiranja obnove i razvitka hrvatskoga gospodarstva. Otvaranjem Područnog ured HBOR-a za Slavoniju i Baranju u Osijeku omogućeno je poduzetnicima s područja ove regije korištenje projekata kreditiranja: izvoza, turizma, poljoprivrede, gospodarstva, malog i srednjeg poduzetništva, zaštite okoliša i održivog razvitka, početnika, financijskog restrukturiranja i likvidnosti.

Interes za HBOR-ovim sredstvima bio je vrlo izražen, a najveći broj kredita odobren je za malo i srednje poduzetništvo i izvoz. Tijekom 2012. godine za 148 poslovnih subjekata s područja Županije odobrena su kreditna sredstva iz programa HBOR-a u ukupnom iznosu od 933.801.081,00 kuna i to kako slijedi:

Red. br.	Program kreditiranja	Broj zahtjeva	Iznos (kn)
1.	Gospodarstvo (Program kreditiranja gospodarstva)	5	190.445.479,00
2.	IPARD Mjera 101. i 103. (Program kreditiranja projekata kandidata za IPARD Mjeru 101. i Mjeru 103.)	11	73.130.211,00
3.	IPARD - razvoj ruralne infrastrukture (Program kreditiranja projekata kandidata za IPARD Mjeru 301.)	1	6.690.000,00
4.	IPARD Mjera 302. (Program kreditiranja projekata kandidata za IPARD Mjeru 302.)	1	960.000,00
5.	Kreditiranje proizvodnje (Program kreditiranje proizvodnje)	5	46.560.000,00
6.	Likvidnost (Program kreditiranja za poboljšanje likvidnosti)	2	3.000.000,00
7.	Malo i srednje poduzetništvo (Program kreditiranja razvitka malog i srednjeg poduzetništva)	12	28.417.171,00
8.	Program za mikro, male i srednje poduzetnike (Program kreditiranja razvoja malog i srednjeg poduzetništva uz potporu EU)	4	727.398,00
9.	Počotnici (Program kreditiranja poduzetnika početnika)	4	3.144.613,00
10.	Poljoprivreda i ujednačeni razvoj (Program kreditiranja poljoprivrede i malog gospodarstva na područjima posebne državne skrbi)	14	15.146.716,00
11.	Priprema izvoza (Program kreditiranja pripreme i naplate izvoznih poslova)	10	107.474.400,00
12.	Kreditiranje pripreme poljoprivredne proizvodnje (Obrtna sredstva za ulaganje u poljoprivrednu proizvodnju)	32	95.494.855,00

13.	Program razvoja gospodarstva	14	211.753.012,00
14.	Restrukturiranje (Program kreditiranja financijskog restrukturiranja)	3	59.800.002,00
15.	Trajna obrtna sredstva (Kreditiranje trajnih obrtnih sredstava za osnaženje poslovanje)	18	86.437.200,00
16.	Turizam (Program kreditiranja turističkog sektora)	1	497.874,00
17.	Zaštita okoliša (Program kreditiranja projekata zaštite okoliša energetske učinkovitosti i obnovljivih izvora energije)	1	257.000,00
18.	Žene poduzetnice (Program kreditiranja ženskog poduzetništva)	10	3.865.150,00
	UKUPNO	148	933.801.081,00

NOSITELJI: Županija
Hrvatska banka za obnovu i razvitak

2. INFORMIRANJE O PROGRAMIMA POTICANJA PODUZETNIŠTVA

Imati pravu informaciju u pravo vrijeme na pravom mjestu od presudnog je značaja za sve sudionike tržišne utakmice. Samo onaj poduzetnik kojem su dostupne sve informacije, može napraviti najbolji odabir za sebe i svoju tvrtku, te na taj način utjecati na olakšavanje poslovanja i maksimiziranje dobiti.

U svrhu što boljeg i kvalitetnijeg prezentiranja programa poticanja poduzetništva, u 2012. godini provedeni su projekti koji poduzetnicima omogućavaju jednostavnije i brže dobivanje informacija, a koji su se pokazali izuzetno korisnim i izvrsno su prihvaćeni od strane poduzetnika.

PROJEKT 2.1.: INFO PULT

U prostorijama Upravnog odjela za gospodarstvo osnovan je Info-pult, mjesto namijenjeno poduzetnicima. Na Info-pultu poduzetnici mogu dobiti informacije o svim aktivnim programima i mjerama poticanja poduzetništva, te adrese i opis poslova svih institucija poduzetničke podrške na području Republike Hrvatske. Tijekom 2012. godine Info-pult je posjetio velik broj postojećih i potencijalnih poduzetnika, a u okviru web stranica Županije www.obz.hr aktivan je i takozvani "virtualni Info-pult", na kojem poduzetnici također mogu dobiti niz korisnih informacija o poduzetništvu, provjeriti aktualne natječaje i javne pozive, te pročitati zanimljive članke iz svijeta poduzetništva.

NOSITELJI: Županija

PROJEKT 2.2: SMS PODUZETNIK

SMS poduzetnik novi je i suvremeni način ažurnog informiranja poduzetnika o kreditnim linijama, poticajima za poduzetnike, zakonodavnim i računovodstvenim promjenama, aktivnostima Upravnog odjela za gospodarstvo i institucija poduzetničke podrške i svim drugim projektima u poduzetništvu, slanjem SMS poruka na mobilne telefone. Da bi se postalo korisnikom ovog projekta, potrebno je samo potpisati izjavu i upisati broj mobitela.

U SMS poruci se nalaze osnovni podaci o određenoj novosti iz svijeta poduzetništva, te broj telefona na kojem poduzetnik može dobiti detaljne informacije. Karakteristike SMS-poduzetnika su jednostavnost, ažurnost, dostupnost te potpuna prilagođenost potrebama poduzetnika.

Osječko-baranjska županija jedina je županija u Republici Hrvatskoj koja koristi ovakav način obavještanja poduzetnika. Ova usluga obavještanja za poduzetnike je potpuno besplatna, jer Županija financira provođenje ovog projekta. Prema komentarima samih poduzetnika, ovo je model koji u potpunosti odgovara potrebama današnjih poduzetnika i ubrzanog načina života i rada.

Tijekom 2012. godine poslano je veliki broj SMS poruka različitim grupama korisnika, ovisno o informaciji koja se slala (projekti namijenjeni samo obrtnicima, specijalizirani seminari za poduzetnike određene djelatnosti, informacije o bespovratnim sredstvima za potencijalne moguće korisnike i sl.).

NOSITELJI: Županija
Institucije poduzetničke podrške

PROJEKT 2.3.: PODUZETNIČKE PUBLIKACIJE

S ciljem što kvalitetnijeg informiranja poduzetnika, Županija je izdala i u potpunosti financirala nekoliko vrlo korisnih publikacija, kojima je svrha pružanje različitih informacija ciljanim skupinama poduzetnika:

Poduzetnička bilježnica Osječko-baranjske županije "Prvi korak u poduzetništvo"

Za sve one osobe koje razmišljaju o pokretanju poslovnog pothvata, za sve poduzetnike početnike, izrađena je Poduzetnička bilježnica Osječko-baranjske županije, "Prvi korak u poduzetništvo". Cilj izrade ove bilježnice je pružiti cjeloviti pregled svih potrebnih informacija, te početak poslovanja poduzetnicima učiniti što bezbolnijim, jednostavnijim i bržim. U bilježnici su obrađene različite teme: Poduzetnik, poduzetništvo - što je to?; Pokretanje vlastitog poduzeća - da ili ne?; Što je potrebno da se postane uspješan poduzetnik?; Različite mogućnosti ulaska u posao; Kako registrirati poslovni subjekt?; Financiranje - gdje pronaći novac potreban za početak poslovanja? i dr.

Katalog poduzetničkih zona Osječko-baranjske županije

Katalog poduzetničkih zona predstavlja sistematizirani pregled svih poduzetničkih zona na području Osječko-baranjske županije - kako onih postojećih, tako i onih u pripremi. U katalogu se nalazi kartografski prikaz svih postojećih i planiranih zona, osnovni podaci o zonama (smještaj, površina, veličina parcela, infrastrukturna opremljenost, cijena zemljišta, komunalnog doprinosa i komunalne naknade), te tabelarni prikaz svih važnih podataka o zonama. Cilj ovog kataloga je upoznavanje poduzetnika s mogućnostima poslovanja u poduzetničkim zonama tj. poticanje ulaganja u poduzetničke zone kao jezgre gospodarskog razvitka.

Investicijski vodič Osječko-baranjske županije

Povećanje ulaganja i nove investicije temelj su gospodarskog rasta i otvaranja novih radnih mjesta. Cilj Investicijskog vodiča je upoznavanje potencijalnih ulagača s mogućnostima i pogodnostima poslovanja u Županiji tj. privlačenje novih investicija. U vodiču se nalaze osnovni podaci o Županiji - geografski položaj, prirodni resursi, klima, smještajni kapaciteti, podaci o svim važnim institucijama, informacije o infrastrukturi, gospodarstvu, pravni oblici za ulaganje (porezni, carinski, financijski i devizni sustav) i dr. Katalog je dvojezičan - na hrvatskom i engleskom jeziku.

Vodič kroz ekološku poljoprivrednu proizvodnju u Osječko-baranjskoj županiji

Vodič kroz ekološku poljoprivrednu proizvodnju obuhvaća osnovne informacije o ekološkoj proizvodnji, te daje pregled organizacija i institucija usmjerenih na razvoj ekološke proizvodnje. Cilj izdavanja ovog vodiča je pobuditi svijest o značenju ekološke proizvodnje za Županiju tj. poticanje razvoja konkurentne i ekonomski isplative proizvodnje, usklađene s potrebama očuvanja okoliša.

Zadruga za 21. stoljeće

Publikacija sadrži niz korisnih podataka: što je to zadruga, koji je pravni okvir za osnivanje zadruga, zadružna načela, povijest zadrugarstva, postupak osnivanja zadruga, razlozi za udruživanje u zadrugu i prednosti zadružnog poslovanja i dr. Statistički podaci o zadrugama, adresar svih zadrugara na području naše Županije te njihovi najuspješniji predstavnici također su sastavni dio ove publikacije. Izdavanjem brošure "Zadruga za 21. stoljeće", želi se približiti zadruga kao oblik međusobnog povezivanja i udruživanja poduzetnika.

Publikacije su besplatne za poduzetnike i ostale zainteresirane, mogu se dobiti u Upravnom odjelu za gospodarstvo i u drugim poduzetničkim institucijama, a iste se nalaze i u elektronskom obliku na web stranici Županije www.obz.hr Tijekom 2012. godine značajan broj publikacija podijeljen je poduzetnicima, te je povećao razinu njihove informiranosti.

NOSITELJI: Županija
Poduzetnički centri i inkubatori

PROJEKT 2.4.: OSTALE AKTIVNOSTI INFORMIRANJA

Poduzetnici se o programima poticanja poduzetništva informiraju i preko drugih institucija, prvenstveno preko poduzetničkih centara. Poduzetnički centri čine dio poduzetničke infrastrukture u okviru kojih se zadovoljavaju potrebe poduzetnika, a u cilju promocije poduzetnika, davanja informacija o mogućnostima ulaska u poduzetništvo i o poticajnim mjerama koje mogu koristiti poduzetnici, davanja savjeta za vođenje poslovanja, pomoći u pripremi poslovnih planova, pružanja konzultantskih usluga, organiziranja seminara i drugih oblika dopunskog obrazovanja poduzetnika, upućivanja na ostale specijalizirane oblike pomoći, suradnje s lokalnom i područnom samoupravom, vođenja dijela stručnih poslova lokalne samouprave u provođenju razvojnih projekata, te ostalih stručnih i savjetodavnih usluga, kao i povezivanje poduzetnika.

Većina poduzetničkih centara, koristeći lokalne radio postaje i novine, informira poduzetnike o svim značajnim aktivnostima i programima, te su na taj način bitne i aktualne informacije dostupne širokom krugu potencijalnih i postojećih poduzetnika.

Centar za poduzetništvo Osijek razvija projekt poduzetničkog portala. Poduzetnički internet portal www.poduzetnistvo.org jedini je portal na području Republike Hrvatske specijaliziran za poduzetništvo. Ovaj portal pruža svojim korisnicima dnevno svježe članke iz svih hrvatskih dnevnih novina, poslovnih časopisa i drugih medija vezanih uz poduzetništvo i gospodarstvo, vijesti i informacije s područja poduzetništva i sve ostale informacije neposredno i posredno vezane za poduzetništvo.

Valpovački poduzetnički centar izradio je web stranicu na adresi www.valpoc.hr na kojoj svi zainteresirani posjetitelji mogu pronaći najnovije podatke i informacije o aktivnostima centra, o gospodarskim događanjima u gradu i okolici, o uspješnim poduzetnicima, te o najnovijim poduzetničkim projektima i mjerama. U suradnji s Hrvatskim radiom Valpovština, centar priprema radio emisije pod nazivom "Kutak za poduzetništvo" u trajanju od 30 minuta te je tim putem informirao poduzetnike o projektima poticanja poduzetništva. U emisijama se organiziraju nastupi stručnjaka iz određenih područja gospodarstva i poduzetništva koji obrađuju određenu problematiku te odgovaraju na pitanja slušatelja.

Na web portalu Poduzetničkog inkubatora Bios www.inkubator.hr mogu se pronaći informacije o svim stanarima inkubatora, njihovim proizvodima i uslugama te kontaktima, niz zanimljivih informacija o poduzetništvu, korisni linkovi, dokumenti i radovi, video prilozi o Biosu i njegovim stanarima, te niz drugih zanimljivih sadržaja, a slične informacije nalaze se i na stranicama poduzetničkog inkubatora Osvit (www.inkubator.osvit.biz).

Miholjački poduzetnički centar na svojoj web stranici www.mpc-miholjac.hr pruža poduzetnicima korisne i uvijek ažurne informacije. Miholjački poduzetnički centar nastavlja dugogodišnju suradnju (deset godina) s lokalnom radio-postajom u vođenju tjedne emisije namijenjene poduzetnicima Poduzetnik-info. Ova emisija emitira se u trajanju od trideset minuta na tjednoj razini i nastoji informirati javnost o svim događanjima, programima, projektima, mjerama, pojedinim aktivnostima koje se provode u poduzetničkom centru, jedinicama lokalne samouprave, Županiji, ministarstvima i pojedinim bankarskim i financijskim institucijama.

Zadruga "Poduzetnička mreža" u okviru svojih stranica www.zpm.hr pruža poduzetnicima niz korisnih informacija o samoj zadruzi, o projektima poticanja poduzetništva, aktualnim natjecanjima i javnim pozivima, načinu osnivanja poslovnih subjekata, poslovnom planiranju, a slične informacije pruža Poduzetnički centar Beli Manastir (www.pcbm.hr), Poduzetnički centar Belišće (www.pcbelisce.com) i Poduzetničko razvojni centar općine Erdut (www.porc.opcina-erdut.hr).

NOSITELJI: Županija
Poduzetnički centri i inkubatori
Ostale institucije poduzetničke podrške

3. SAVJETOVANJE PODUZETNIKA

Svaki poduzetnik, bez obzira radi li se o početniku koji tek razmišlja o pokretanju vlastitog poslovnog poduhvata, ili o poduzetniku u fazi rasta i razvoja, ima potrebu zatražiti određeni savjet tj. dobiti prave podatke i informacije na temelju kojih će lakše donijeti određenu poslovnu odluku. Kako bi se poduzetnicima olakšalo donošenje poslovnih odluka, Upravni odjel za gospodarstvo, poduzetnički centri i inkubatori te ostale institucije poduzetničke podrške svakodnevno pružaju usluge besplatnog savjetovanja za poduzetnike.

PROJEKT 3.1.: SAVJETOVANJE U UPRAVNOM ODJELU ZA GOSPODARSTVO

Tijekom 2012. godine u okviru Upravnog odjela za gospodarstvo pružene su usluge savjetovanja velikom broju postojećih i potencijalnih poduzetnika. Obzirom da je Upravni odjel za gospodarstvo često prva institucija kojoj se postojeći i potencijalni poduzetnici obrate za pomoć, kvalitetno savjetovanje od presudnog je značenja za poduzetnika, te je ujedno dodatni poticaj za početnike i učvršćivanje njihove odluke da postanu poduzetnici. Zbog toga se savjetovanju poduzetnika poklanja posebna pažnja.

Poduzetnike najviše zanima kako pokrenuti vlastiti poduzetnički poduhvat ili unaprijediti postojeće poslovanje, mogućnost povoljnog kreditiranja, postojanje određenih bespovratnih potpora te ostalih poticajnih mjera. Tijekom 2012. godine bili su učestali upiti poduzetnika o tome kako prebroditi probleme u poslovanju nastale kao posljedica trenutne gospodarske situacije (smanjeni plasman proizvoda i usluga, problemi u naplati potraživanja i dr.). Vrlo su učestali i telefonski upiti postojećih i potencijalnih poduzetnika.

NOSITELJI: Županija

PROJEKT 3.2.: SAVJETOVANJE U PODUZETNIČKIM CENTRIMA I INKUBATORIMA

Poduzetnički centri i inkubatori aktivno su uključeni u svakodnevno pružanje savjetodavnih usluga poduzetnicima. Tijekom 2012. godine nekoliko tisuća postojećih poduzetnika kao i onih koji su zainteresirani za pokretanje vlastitog poduzetničkog pothvata, posjetili su poduzetničke centre i inkubatore ili zatražili savjet i informaciju putem telefona. Savjetovanjem u centrima i inkubatorima želi se omogućiti poduzetnicima dobivanje potrebnih informacija što bliže mjestu njihova stanovanja i rada, kako bi se spriječio njihov gubitak vremena i novca u potrazi za pravom informacijom.

Osim savjetovanja za potencijalne poduzetnike i poduzetnike početnike, poduzetnički centri i inkubatori provode i posebna individualna savjetovanja za poduzetnike u fazi rasta i razvoja, putem kojih im se pokušava pomoći u poboljšanju i proširenju njihovog poslovanja.

Iznosom od 45.000,00 kuna Županija je u 2012. godini poduprla rad poduzetničkih centara i inkubatora, za troškove besplatnog savjetovanja poduzetnika.

NOSITELJI: Županija
Poduzetnički centri i inkubatori

PROJEKT 3.3.: SAVJETOVANJE U OSTALIM PODUZETNIČKIM INSTITUCIJAMA

Unapređenjem suradnje svih poduzetničkih institucija povećava se kvaliteta usluge koju poduzetnik dobiva. Dobar savjet utjecat će na donošenje dobre poslovne odluke, a dobra poslovna odluka omogućiti će povećanje dobiti i novo zapošljavanje. Zbog toga je neophodna kvalitetna suradnja između svih institucija poduzetničke podrške (centri i inkubatori, komore, zavodi, udruženja, ured državne uprave) i njihovo međusobno umrežavanje.

Gotovo sve institucije poduzetničke podrške uz centre i inkubatore pružaju usluge savjetovanja poduzetnika. Tijekom 2012. godine Upravni odjel za gospodarstvo organizirao je zajedničke sastanke s predstavnicima poduzetničkih centara i inkubatora te s predstavnicima ostalih poduzetničkih institucija, na kojima su dogovarani zajednički projekti, razmjenjivale su se informacije, te se kroz zajedničku raspravu i konkretne prijedloge, pokušao unaprijediti daljnji razvoj poduzetništva.

NOSITELJI: Županija
Institucije poduzetničke podrške

4. PERMANENTNA EDUKACIJA

S ciljem daljnjeg podizanja razine znanja poduzetnika i svih ostalih sudionika u procesu potpore poduzetnicima (mentori, savjetnici i sl.), te stvaranjem pretpostavki za brži gospodarski i socijalni razvoj Županije, Upravni odjel za gospodarstvo, poduzetnički centri, inkubatori i druge institucije poduzetničke podrške provode kontinuiranu edukaciju putem različitih seminara, radionica, tribina i prezentacija.

PROJEKT 4.1.: SEMINARI

Upravni odjel za gospodarstvo zajedno s institucijama poduzetničke podrške organizira različite seminare. Seminari su namijenjeni ciljnim skupinama polaznika, obrađuju različite teme, te pomažu u rješavanju problema s kojima se poduzetnici susreću u svom radu i podižu razinu efikasnosti poduzeća. Izbor teme seminara temeljen je na upitima samih poduzetnika.

U nastavku dajemo pregled seminara organiziranih i provedenih u okviru poduzetničkih centara i inkubatora tijekom 2012. godine:

Centar za poduzetništvo Osijek

- Održano 19 seminara, na kojima je nazočilo ukupno 334 polaznika; dva seminara bila su namijenjena poduzetnicima početnicima, a ostali seminari poduzetnicima u fazi rasta i razvoja ("Internet marketing", "Tko su moji kupci i što žele", "Franšiza od A do Ž", "PR za male poduzetnike" i dr.).

Miholjački poduzetnički centar d.o.o.

- Održana 9 seminara na kojima je nazočilo više od 100 polaznika; jedan seminar bio je namijenjen poduzetnicima početnicima ("Kako postati poduzetnik"), a ostali za poduzetnike u fazi rasta i razvoja ("Vještine učinkovite prodaje", "Upravljanje marketingom" i dr.).

Poduzetnički centar Beli Manastir d.o.o.

- Održano 20 seminara, na kojima je nazočilo 375 polaznika; četiri seminara bila su namijenjena poduzetnicima početnicima ("Osnove poduzetništva"), ostali seminari poduzetnicima u fazi rasta i razvoja ("Upravljanje projektnim ciklusom", "Programi Ministarstva poduzetništva i obrta - za poticanje poduzetništva" i dr.).

Poduzetnički centar Belišće

- Održano 6 seminara, na kojima je nazočilo više od 60 polaznika; seminari su bili namijenjeni poduzetnicima u fazi rasta i razvoja ("Poslovni plan", "Govorne vještine i poslovne pregovaranje", "Kako izvoziti - hrvatska izvozna ofenziva" i dr.).

Poduzetnički inkubator Bios d.o.o.

- Održano 6 seminara za stanare inkubatora, ali i za poduzetnike izvan inkubatora - za više od 150 polaznika ("Udruživanjem do uspjeha", "Aktualne odrednice poreznog sustava", "Seminar Gerila Marketing" i dr.).

Poduzetničko razvojni centar općine Erdut d.o.o

- Održano 9 seminara na kojima je nazočilo 152 polaznika ("Pisanje projektnih prijedloga", "EU legislative", "Organizacijski management" i dr.).

Tera tehnopolis d.o.o.

- Održano 23 seminara, na kojima je nazočilo ukupno 335 poduzetnika, jedan seminar bio je namijenjen poduzetnicima početnicima ("Razvijanje poduzetničke ideje i pokretanje poslovanja"), ostali seminari bili su namijenjeni poduzetnicima u fazi rasta i razvoja ("Trening za izradu poslovnog plana", "Rast i razvoj poslovanja", "Osnovni management - identificiranje područja za unapređenje poslovanja i upravljanje kvalitetom" i dr.).

Valpovački poduzetnički centar d.o.o.

- Održano 8 seminara, na kojima je nazočilo više od 150 polaznika; seminari su bili namijenjeni poduzetnicima u fazi rasta i razvoja ("Poslovni plan", "Zakonodavstvo u Europskoj uniji", "Kako osmisliti i napisati projekt te dobivati sredstva iz pretprijetnih fondova" i dr.).

Zadruga "Poduzetnička mreža" Bilje

- Održano pet seminara, na kojima je nazočilo ukupno 103 polaznika; seminari su bili za poduzetnike u fazi rasta i razvoja ("Obiteljsko poduzetništvo", "Rad i radno zakonodavstvo" i dr.).

S ciljem stručnog usavršavanja managera, malih i srednjih poduzetnika, te nadarenih studenata, Županija je sklopila Ugovor o sufinanciranju "Programa usavršavanja managera - Puma" Hrvatske udruge poslodavaca.

Program je namijenjen poslovođstvu, malim i srednjim poduzetnicima, te mladim, nadarenim studentima završnih godina studija, a pruža najsuvremeniji oblik izobrazbe, primjeren aktualnim potrebama i trenutku hrvatskog gospodarstva i temeljen na najboljim iskustvima srodnih svjetskih programa.

Tijekom 2012. godine u okviru "Programa usavršavanja menagera - Puma" održani su sljedeći seminari:

Red. br.	Naziv seminara	Datum održavanja	Broj polaznika
1.	"Ovrha na pokretninama, nekretninama i novčanim sredstvima"	09.02.2012.	20
2.	"HBOR - programi kreditiranja"	01.03.2012.	18
3.	"EU fondovi - EU assistance"	08.03.2012.	21
4.	"Javna nabava"	04.04.2012.	10
5.	"Zakon o radu u praktičnoj primjeni"	14.06.2012.	12
6.	"Zakon o kriterijima za sudjelovanje u tripartitnim tijelima i reprezentativnosti za kolektivno pregovaranje"	21.09.2012.	14
7.	"EU fondovi namijenjeni hrvatskim korisnicima - sadašnja i buduća perspektiva"	12.10.2012.	20
8.	"Kako pripremiti i prijaviti projekt za financiranje iz EU fondova"	23.10.2012.	18
9.	"Sustavi plaća i nagrađivanja"	21.11.2012.	15
10.	"Što poslodavcima donosi novi Ovršni zakon i Zakon o financijskom poslovanju i predstečajnoj nagodbi"	29.11.2012.	31
11.	"Digitalni certifikat, elektronički potpis i digitalno poslovanje poduzetnika"	06.12.2012.	19
	UKUPNO		198

Županija je za sufinanciranje "Programa usavršavanja menagera - Puma" izdvojila 25.000,00 kuna. Polaznici seminara izrazili su zadovoljstvo kvalitetom i koncepcijom seminara (prosječna ocjena svih seminara je 4,88), te posebice činjenicom da su seminari u velikoj mjeri sufinancirani sredstvima Županije, ističući kako su potrebe za dodatnim usavršavanjem vrlo često veće od financijskih mogućnosti.

Tijekom 2012. godine održano je ukupno 102 seminara koje je pohađalo više od 1.900 poduzetnika. Izdvajanjem financijskih sredstava za provođenje seminara, Županija omogućava poduzetnicima besplatno pohađanje seminara ili plaćanje samo dijela troškova.

NOSITELJI: Županija
Poduzetnički centri i inkubatori
Hrvatska udruga poslodavaca

PROJEKT 4.2.: RADIONICE

S ciljem uspostavljanja bolje suradnje između poduzetnika te razmjene znanja i iskustava, kao i boljeg povezivanja poduzetnika i poduzetničkih institucija, organiziraju se poduzetničke radionice. Kao oblik neformalne edukacije i mjesto uspostavljanja novih kontakata, radionice donose zanimljiva i korisna saznanja poduzetnicima i otvaraju im nove tržišne vidike.

U organizaciji Upravnog odjela za gospodarstvo te poduzetničkih centara i inkubatora tijekom 2012. godine održano je oko 50 radionica za poduzetnike početnike te za poduzetnike u fazi rasta i razvoja, na kojima je nazočilo gotovo 1.500 poduzetnika.

Neke od radionica su i "Samozapošljavanje - Kako do dobre ideje?", "Poduzetničko okruženje za brži razvoj gospodarstva", "Franšiza od A do Ž" i dr.

NOSITELJI: Županija
Poduzetnički centri i inkubatori

PROJEKT 4.3: TRIBINE I PREZENTACIJE

Zbog nedostatka vremena i pravih izvora informacija, poduzetnici često nisu u tijeku s najnovijim spoznajama i dostignućima u svojoj djelatnosti. Organiziranjem informativnih tribina otklanja se taj jaz, te se na taj način pomaže poduzetnicima u unapređenju njihovog poslovanja. Za razliku od seminara, tribine se organiziraju u vidu kratkih predavanja, na kojima se jednostavno, kratko i jasno obrađuje određena tematika, prilagođena djelatnosti i veličini poduzetnika. Prisustvovanje tribinama i prezentacijama za poduzetnike je besplatno.

"Prezentacija primjera dobre prakse EU projekta", "Potpore Ministarstva poduzetništva i obrta", "Kako proaktivno na tržište rada", "Samozapošljavanjem do cilja" samo su neke od značajnijih tribina i prezentacija, održanih tijekom 2012. godine, na kojima je prisustvovalo više od 2.000 poduzetnika.

NOSITELJI: Županija
Institucije poduzetničke podrške

5. RAZVOJ "START-UP" I MLADIH PODUZEĆA

Na području Županije provode se projekti namijenjeni poduzetnicima koji tek započinju s poslovanjem ("start-up") i mladim poduzećima. Svrha ovih projekata je stvaranje stimulativnog okruženja za povećanje broja poslovnih subjekata, te stvaranje pretpostavki za njihov uspjeh i opstanak na tržištu. Seminari za poduzetnike početnike, poduzetnička bilježnica sa svim potrebnim informacijama i adresarom institucija, mogućnost smještaja u poduzetničke inkubatore te različita savjetovanja, aktivnosti su koje se provode s ciljem razvoja novih poduzeća i poduzetnika.

PROJEKT 5.1.: "START-UP" SEMINARI

Poduzetnički centri i inkubatori provode seminare za poduzetnike početnike i za sve one osobe koje žele saznati nešto više o svijetu poduzetništva. Putem ovih seminara poduzetnike se informira o osnovama poduzetništva, o pravnim oblicima registriranja poslovnih subjekata, o poslovnom planiranju, knjigovodstvu, istraživanju tržišta i marketingu, informira ih se o programima poticanja poduzetništva, o poreznom sustavu, nude se individualna savjetovanja za poduzetnike, pružaju se usluge edukacije i savjetovanja o izradi poslovnih planova i dr.

Tijekom 2012. godine održano je 8 seminara za poduzetnike početnike u trajanju od jednog dana do dva tjedna, na kojima je sudjelovalo oko 150 potencijalna poduzetnika ili poduzetnika početnika.

NOSITELJI: Županija
Poduzetnički centri i inkubatori

PROJEKT 5.2.: PODUZETNIČKA BILJEŽNICA OSJEČKO-BARANJSKE ŽUPANIJE

Publikacija Poduzetnička bilježnica Osječko-baranjske županije "Prvi korak u poduzetništvo", namijenjena je svim osobama koje razmišljaju o pokretanju poslovnog pothvata, tj. svim poduzetnicima početnicima. Cilj izrade ove bilježnice je pružiti cjeloviti pregled svih potrebnih informacija (što je potrebno da se postane uspješan poduzetnik, različite mogućnosti ulaska u posao, kako registrirati poslovni subjekt, financiranje - gdje pronaći novac potreban za početak poslovanja, kako odabrati lokaciju za posao, obveze poduzetnika prema državi, adresar institucija za poticanje i jačanje poduzetništva i ostale korisne adrese), te početak poslovanja poduzetnicima učiniti što bezbolnijim, jednostavnijim i bržim.

Početkom 2005. godine izdano je prvo izdanje, a tijekom 2006. godine drugo, ažurirano i dopunjeno izdanje poduzetničke bilježnice, koju poduzetnici mogu besplatno dobiti u svim institucijama poduzetničke podrške na području Županije. Ista se nalazi i u elektronskom obliku na web stranicama Županije www.obz.hr. Bilježnica je postala nezamjenjiv priručnik poduzetnicima početnicima, a komentari samih poduzetnika upućuju da je izdavanje ovakve publikacije pun pogodak.

U 2008. godini bilježnica je nadopunjena novim medijem - DVD izdanjem, s nizom edukativno-informativnih priloga i primjera iz prakse. Tijekom 2009. godine tiskano je 3. izdanje bilježnice koja je obogaćena novim sadržajima, te je usklađena s novonastalim zakonskim, administrativnim i drugim promjenama, a tijekom 2012. godine bilježnica je podijeljena velikom broju poduzetnika i onih osoba koji to tek namjeravaju postati.

NOSITELJI: Županija
Poduzetnički centri i inkubatori

PROJEKT 5.3.: PODUZETNIČKI INKUBATORI

Poduzetnički inkubatori uz povoljan zakup poslovnog prostora te pružanjem poslovnih, tehničkih i obrazovnih usluga, stvaraju poslovno okruženje u kojem poduzetnici početnici imaju adekvatne uvjete za rast i razvoj. Namijenjeni su prvenstveno poduzetnicima početnicima, a bave se ili se imaju namjeru baviti proizvodnjom ili uslužnom djelatnošću vezanom uz proizvodnju, te posjeduju potencijal za razvoj i mogućnost zapošljavanja novih djelatnika.

Na području Županije djeluju dva poduzetnička centra - Poduzetnički inkubator Bios d.o.o. Osijek i Poduzetnički inkubator Osvit Donji Miholjac.

U Poduzetničkom inkubatoru Bios d.o.o. Osijek smješteno je 20 poslovnih subjekata:

Red. br.	Poslovni subjekt	Djelatnost
1.	Adcon d.o.o.	Informatičke usluge i servisi u telekomunikacijskom sektoru
2.	Alpha Score d.o.o.	Izrada software-a Business Intelligence
3.	Arctutus d.o.o.	Web trgovina za društvene alate
4.	Audeo	Istraživanje tržišta i ispitivanje javnog mnijenja
5.	Beteware d.o.o.	Izrada računalnih programa i aplikacija za smartphone
6.	Bubalo design	Digitalni tisak i tisak velikih formata
7.	Centar za poduzetništvo Osijek	Savjetovanje, edukacija i izrada poslovnih planova
8.	Certifikat d.o.o.	Proizvodnja agara, odnosno mikrobioloških podloga za analizu hrane i zdravstvenih problema
9.	Elado	Proizvodnja PVC i ALU stolarije
10.	Energos d.o.o.	Proizvodnja niskonaponskih razvodnih ormara
11.	Europa chemica grupa d.o.o.	Proizvodnja mineralnih pripravaka
12.	Ferdinand d.o.o.	Proizvodnja instant praha za pripremu toplih i hladnih napitaka
13.	ICT Media	Izrada poslovnih i Internet baziranih aplikacija
14.	Manufaktura d.o.o.	Proizvodnja sapuna i kozmetike
15.	Pčelarska zadruga Pčelari Slavonije i Baranje	Proizvodnja pčelinjih proizvoda
16.	Pučko otvoreno učilište Obris	Ustanova za obrazovanje odraslih
17.	S.E.G. inženjering d.o.o.	Projektiranje, izvedba, ugradnja i održavanje sustava automatskog upravljanja
18.	Socijalna zadruga Neos	Izrada predmeta od drveta
19.	Systec automatizacija d.o.o.	Industrijska automatizacija
20.	ZL media d.o.o.	Web design, Internet marketing, mrežna rješenja

U Poduzetničkom inkubatoru Osvit Donji Miholjac smještno je 12 poslovnih subjekata:

Red. br.	Poslovni subjekt	Djelatnost
1.	Agostini	Prerada metala
2.	Alu-promet	Proizvodnja metalnih konstrukcija za prikolice, kamione i slična vozila
3.	DM-MIG d.o.o.	Proizvodnja metalnih konstrukcija - kovane ograde
4.	Eko Fami d.o.o.	Proizvodnja i prerada ekološki uzgojenih prehrambenih namirnica
5.	Europlast	Prerada plastičnih masa
6.	Kanaan d.o.o.	Proizvodnja snack proizvoda
7.	Mega metal d.o.o.	Metalske usluge
8.	Papir-stroj	Proizvodnja kompjutorskog papira i ading rola
9.	Quadratum d.o.o.	Izrada namještaja po mjeri
10.	Telekomunikacijske usluge d.o.o.	Komunikacijske mreže i usluge
11.	Thermia d.o.o.	Strojna obrada metala
12.	Thomas Eckhard d.o.o.	Zastupnik za "Rembrandin" boje i lakove za metal

Stanarima inkubatora se svakodnevno pomaže kroz organizacijsku i savjetodavnu pomoć, te se obavljaju usluge tajništva (audio-vizualna tehnika, korištenje kompjutera, telefona, telefaksa i uređaja za kopiranje, grafičkog oblikovanja i tiska, pristup Internetu, marketinške usluge i sl.).

Poduzetnički inkubatori kontinuirano surađuju s institucijama poduzetničke podrške (Upravni odjel za gospodarstvo, Ministarstvo poduzetništva i obrta, komore, centri za poduzetništvo i dr.), kako bi bili upućeni u sve programe i aktivnosti poticanja poduzetništva koje se provode, a koje su značajne za razvoj inkubatora tj. za unapređenje poslovanja njihovih stanara.

Stanari inkubatora uključeni su u različite edukativne seminare, za njih su organizirani informatički tečajevi kao i tečajevi stranih jezika. Organiziranim zajedničkim nastupima na domaćim i inozemnim sajmovima i organiziranjem različitih oblika promocije (sajam proizvoda stanara, izložbe, tribine i dr.), stanarima se pokušava pomoći u lakšem prodoru na tržišta tj. pokušava se upoznati potencijalne kupce s njihovim proizvodima i uslugama.

U organizaciji poduzetničkog inkubatora Bios i Centra za poduzetništvo Osijek održana je VI. međunarodna konferencija o poduzetništvu "Inovativnost + Poduzetništvo = Konkurentnost". Na konferenciji je sudjelovalo više od 20 renomiranih domaćih i stranih predavači, te oko 150 sudionika. Neke od tema konferencije bile su: poduzetnici i Europska unija, razvoj i utjecaj tehnologije u poduzetništvu, suradnjom do razvoja i dr. Naša Županija bila je partner ove konferencije.

NOSITELJI: Županija
Poduzetnički inkubator

PROJEKT 5.4.: NAJBOLJA PODUZETNIČKA IDEJA

Povećanje broja malih i srednjih poduzeća, ali isto tako njihov uspjeh i opstanak na tržištu jedan je od ciljeva razvoja gospodarstva Županije. Rast broja malih i srednjih poduzeća najčešće je posljedica postojanja specifičnih preduvjeta. Novoosnovana poduzeća koja imaju najveće uspjehe uglavnom se koncentriraju u regijama u kojima postoje kvalitetni uvjeti za razvoj. U takvim regijama poticajni procesi i postojeća infrastruktura omogućuju pokretanje malih konkurentnih poduzeća, čiji uspjeh dodatno ohrabruje i privlači potencijalne poduzetnike, te omogućava stvaranje kritične mase poduzetničkih aktivnosti. Kako se razina poduzetničkih aktivnosti povećava, aktivnosti već prisutnih poduzeća uvjetuju osnivanje novih poduzeća koja pružaju komplementarne proizvode i usluge. Takvi

sinergijski efekti omogućuju znatno brži razvoj unutar određene regije. Kako bi se u Županiji pokrenuli slični razvojni procesi, potrebno je aktivno poticati poduzetničke aktivnosti, a jedan od načina za realizaciju takvog cilja je projekt "Najbolja poduzetnička ideja".

Projekt "Najbolja poduzetnička ideja" ima za cilj poticanje "start-up" poduzetnika, ali i onih osoba koje tek razmišljaju o ulasku u svijet poduzetništva, na stvaranje novih proizvoda odnosno usluga koji se mogu ponuditi tržištu. Vrijednost ovog projekta izražena je i stvaranjem pozitivnog poduzetničkog ozračja i edukacijom, koja će motivirati i osposobiti poduzetnike da i mimo natječaja počnu planirati i osnuju vlastiti poslovni subjekt.

Kako bi ovaj projekt bio što zanimljiviji, predviđene su nagrade za najuspješnije sudionike. Za ovogodišnji natječaj fond nagrada iznosio je 60.000,00 kuna, a bilo je osigurano trinaest nagrada: prva nagrada u iznosu od 15.000,00 kuna, druga nagrada u iznosu od 10.000,00 kuna, treća u iznosu od 5.000,00 kuna, te preostalih 10 nagrada u iznosu od 3.000,00 kuna. Županija je sudjelovala u fondu nagrada s iznosom od 17.000,00 kuna, Belišće d.d., Cesting d.o.o. i Zagrebačka banka d.d. s iznosom od 10.000,00 kuna, Allianz d.d. s iznosom od 8.000,00 kuna te Euroherc d.d. s 5.000,00 kuna. Uključivanje sponzora u natječaj dodatni je poticaj za sudionike, jer će im omogućiti uspostavljanje vrijednih kontakata s potencijalnim poslovnim partnerima i investitorima.

Na Natječaj za podnošenje prijava za dodjelu nagrada za najbolje poduzetničke ideje na području Osječko-baranjske županije u 2012. godini pristiglo je 55 prijava. Povjerenstvo za odabir najboljih poduzetničkih ideja na području Osječko-baranjske županije razmatralo je i ocijenilo podnesene prijave temeljem utvrđenih kriterija:

- Originalnost - razina originalnosti novog proizvoda ili usluge;
- Funkcionalnost - razina svrhovitosti proizvoda tj. upotrebljivost i djelotvornost za zadovoljenje određene namjene;
- Korist za kupce - razina koristi koju kupac može očekivati od nekog proizvoda ili usluge tj. mogućnost zadovoljenja potreba i želja kupaca;
- Vještine i znanja poduzetnika - dosadašnje poslovno iskustvo, formalna i neformalna naobrazba poduzetnika potrebna za određeni poslovni poduhvat;
- Potencijal tržišta nabave - dostupnost potrebnih sredstava i predmeta rada, energije, rada, odnosno znanja i informacija
- Potencijal tržišta prodaje - razina mogućeg opsega prodaje određenih proizvoda ili usluga određenim kupcima po određenim uvjetima na određenom prostoru.
- Konkurencija - postojanje tvrtki koje nude slične ili iste proizvode koji imaju za cilj zadovoljiti iste kupce i iste potrebe;
- Mogući rizici - mogućnosti financijskog gubitka - smanjenje prihoda od prodaje, povećanje rashoda poslovanja, smanjenje imovine, povećanje dugovanja;
- Financijska opravdanost ulaganja - omjer ostvarene dobiti i uloženi sredstava;
- Razrada poduzetničke ideje - razina razrađenosti ključnih točaka poduzetničke ideje.

U nastavku slijedi popis dobitnika i ideja kojima je Povjerenstvo za odabir najboljih poduzetničkih ideja na području Osječko-baranjske županije dodijelilo najveći broj bodova, te za koje su predviđene novčane nagrade:

Red. br.	Ime i prezime dobitnika	Ideja
1.	Duk Sanda, Višnjevac	Istraži Osijek dok si u pokretu
2.	Gorup Jurica, Josipovac	WATER-SYS-OS Sustav autonomnog navodnjavanja poljoprivrednih površina
3.	Birkić Ivan, Đurđanci	Solarno drveće

4.	Kelava Ante, Višnjevac	Vjetrenjače s aerodinamičnim lopaticama
5.	Kresonja Mario, Sarvaš	SS_energy box sustav namijenjen ESCO modelu poslovanja
6.	Veličković Mia, Osijek	"Hostel Android Booking" - Android aplikacija u "oblaku" za booking hostela
7.	Požgaj Marija, Osijek (i IIa razred OŠ "Vladimir Becić)	Zadruga Latica "Tvornica kreativnih ideja"
8.	Pelin Ivan, Osijek	Uzgoj solitarnih pčela za oprašivanje i oplodnju nasada
9.	Batković Filip, Čepin	SENSOflex - senzorski sustavi temeljeni na softverskoj podlozi
10.	Avdagić Dolores, Osijek	Zaštitne folije za mobilne uređaje od PET ambalaže
11.	Ćosić Romana i Ana, Tenja	Centar za edukaciju trenera za pse
12.	Terra Pannonia d.o.o. Ladimirevci	Izrada unikatnih suvenira od slavonskog drveta uz pomoć tokarilice za drvo
13.	Završki Marica, Darda	Ulje od sjemenki kupina

Osim novčanih nagrada, autorima najboljih poduzetničkih ideja uručene su diplome, a svim sponzorima zahvalnice za sudjelovanje u ovom projektu.

NOSITELJI: Županija
Poduzetnički centri i inkubatori
Sponzori

6. POTICANJE OSNIVANJA PODUZETNIČKIH ZONA

Na području Županije osnovano je 76 poduzetničkih zona. Dvadesetak zona je gotovo u potpunosti infrastrukturno opremljeno, a ostale zone su u fazi pripreme. Zone su raspoređene prema administrativnoj podjeli na općine i gradove, a smještene su u svim gradovima na području Županije, te u 34 općine.

Izgradnjom poduzetničkih zona Županija, općine i gradovi žele potaknuti razvoj gospodarstva na svom području, riješiti prostorne probleme poduzetnika i poticati buduće poduzetnike na ulaganje. Osnivanjem poduzetničkih zona i proširenjem aktivnosti u postojećim, na dugoročan se način pomaže poduzetnicima u rješavanju problema prostora, odnosno stvaranju uvjeta za nesmetani rad, korištenje zajedničke infrastrukture i povezivanje poduzetnika smještenih na istom prostoru.

Obzirom da se radi o projektima čije ostvarenje zahtjeva angažiranje velikih financijskih sredstava i dobru pripremu, osnivanje i izgradnja novih poduzetničkih zona traži više vremena. Prvi korak u tom procesu je priprema projektne dokumentacije, kako bi projekti biti pripremljeni na način da mogu biti predloženi za financiranje.

Skupština Osječko-baranjske županije je na svojoj 22. sjednici održanoj 10. srpnja 2008. godine usvojila Plan razvoja poduzetničkih zona na području Osječko-baranjske županije za razdoblje od 2008. do 2012. godine. Plan zona obuhvaća pregled dosadašnjih aktivnosti kao i planove razvoja poduzetničkih zona do 2012. godine. Uvažavajući prioritete razvoja Županije, u planu zona su rangirane zone u višoj fazi gotovosti, kao i zone u pripremi.

PROJEKT 6.1.: SUFINANCIRANJE IZGRADNJE PODUZETNIČKIH ZONA

Infrastrukturnim opremanjem zona potrebno je stvoriti pretpostavke za brži gospodarski razvoj općina i gradova, te omogućiti poduzetnicima brže i povoljnije rješavanje poslovnog prostora, što je i glavni cilj ovog projekta. Podciljevi su: kreiranje novih radnih mjesta, racionalizacija korištenja resursa (prostor, energija, infrastruktura), veća efikasnost proizvodnih procesa, povećanje prihoda jedinica lokalne samouprave, porast izvoza, angažiranje građevinske operative u opremanju zona.

Županija izdvaja značajna sredstva iz svog proračuna za opremanje poduzetničkih zona. U razdoblju od 2004. do kraja 2012. godine Županija je izdvojila više od 46 milijuna kuna za sufinanciranje infrastrukturnog opremanja poduzetničkih zona.

Pojedine jedinice lokalne samouprave, osim izdvajanja proračunskih sredstava za opremanje zona, i raznim drugim olakšicama nastoje omogućiti poduzetnicima povoljnije poslovanje u zonama - građevinsko zemljište bez naknade ili po subvencioniranim cijenama s mogućnošću odgode plaćanja, oslobađanje plaćanja komunalnog doprinosa ili smanjeni komunalni doprinos, smanjenu komunalnu naknadu, olakšice za porez na tvrtku, te druge olakšice. Na taj način poduzetničke zone postaju još pristupačnije i privlačnije mjesto poslovanja, odnosno jezgre gospodarskog razvoja.

Županija je tijekom 2012. godine pružala tehničku pomoć jedinicama lokalne samouprave za projekt "Poduzetnička zona" Ministarstva poduzetništva i obrta.

NOSITELJI: Županija
Jedinice lokalne samouprave

PROJEKT 6.2.: KATALOG PODUZETNIČKIH ZONA OSJEČKO-BARANJSKE ŽUPANIJE

Katalog poduzetničkih zona predstavlja sistematizirani pregled svih poduzetničkih zona na području Županije - kako onih postojećih, tako i onih u pripremi, te predstavlja prvi oblik katalogizacije poduzetničkih zona u Republici Hrvatskoj.

U katalogu se nalazi kartografski prikaz svih postojećih i planiranih zona, osnovni podaci o zonama (smještaj, površina, veličina parcela, infrastrukturna opremljenost, cijena zemljišta, komunalnog doprinosa i komunalne naknade), te tabelarni prikaz svih važnih podataka o zonama. Cilj ovog kataloga je upoznavanje poduzetnika s mogućnostima poslovanja u poduzetničkim zonama tj. poticanje ulaganja u poduzetničke zone kao jezgre gospodarskog razvitka.

Tijekom 2009. godine tiskano je 4. izdanje kataloga na hrvatskom i engleskom jeziku s pripadajućim DVD medijem, te novim sadržajima i aktualnim podacima. Katalog je dostupan u svim institucijama poduzetničke podrške, a nalazi se i na web stranici Županije. Osim podjelom kataloga, tijekom 2012. godine zone su promovirane i putem web portala www.obz-invest.hr u okviru kojeg se nalaze i podaci o poduzetničkim zonama na području Županije.

NOSITELJI: Županija
Poduzetnički centri i inkubatori

7. POTICANJE ZAPOŠLJAVANJA

Konkurentski položaj određene nacionalne ili lokalne ekonomije ovisi prvenstveno o kvaliteti raspoloživih ljudskih resursa. Korištenje tih resursa i ulaganje u njihovu kvalitetu glavni su čimbenici gospodarskog i socijalnog napretka. Ulaganjem u obrazovanje omogućava se stjecanje novih znanja i vještina, potrebnih za otvaranje novih radnih mjesta.

S ciljem povećanja zaposlenosti, bolje motiviranosti u traženju posla i povećanjem razine stručnih i dodatnih znanja Županija povodi nekoliko različitih projekata. Za provođenje ovih projekata u razdoblju od 2004. godine do kraja 2012. godine iz proračuna Županije izdvojeno je 1,8 milijuna kuna, a osposobljavanje je prošlo ukupno 589 nezaposlene osobe.

PROJEKT 7.1. POMOĆ DUGOTRAJNO NEZAPOSLENIM OSOBAMA

Jedan od velikih problema na tržištu rada je dugotrajna nezaposlenost osoba prijavljenih na Hrvatskom zavodu za zapošljavanje, Područni ured Osijek (u daljem tekstu: HZZ, PU Osijek), izlazak iz aktivnosti traženja posla, a kao posljedica javlja se korištenje raznih vidova socijalnih naknada koje ostvaruju nezaposlene osobe. Dugotrajna nezaposlenost za sobom povlači postepeni gubitak znanja i vještina stečenih radom ili obrazovanjem, gubitak motivacije i aktiviteta, te gubitak bilo kakve veze s tržištem rada. Takve karakteristike dugotrajno nezaposlenih osoba nisu prihvatljive na tržištu rada.

Iz svih navedenih razloga Upravni odjel za gospodarstvo osmislio je projekt ECDL edukacije nezaposlenih osoba. Projekt je usmjeren za osobe srednje stručne spreme, koje su na evidenciji HZZ, PU Osijek duže od godine dana, a zanimanja su s niskom stopom zapošljavanja.

Nakon završetka motivacijskih radionica, Županija je financirala ECDL edukaciju u trajanju od 120 sati (7 modula) za 30 dugotrajno nezaposlenih osoba. Ova edukacije je izabrana s obzirom da nema gotovo niti jednog radnog mjesta sa srednjom stručnom spremom gdje kao preduvjet nije navedeno poznavanje rada na osobnom računalu, a opća informatička pismenost populacije nezaposlenih osoba kojima je ovaj projekt namijenjen, vrlo je loša. Osposobljavanje je obavio Zavod za informatiku Osijek.

NOSITELJI: Županija
HZZ, Područna služba Osijek
Obrazovne institucije

PROJEKT 7.2.: OSPOSOBLJAVANJE NEZAPOSLENIH OSOBA ZA DEFICITARNA ZANIMANJA

Dodatnim obrazovanjem radno sposobnog stanovništva poboljšava se mogućnost zapošljavanja i pokretljivost pojedinca na tržištu radne snage. Prekvalifikacijom za deficitarna znanja i vještine, odgovara se na potrebe tržišta, odnosno poduzetnika za određenom radnom snagom. Županija je tijekom 2012. godine provela i financirala projekt osposobljavanja za zavarivače.

Temeljem obavljenih istraživanja, uočena je kontinuirana potreba poslodavaca za ovakvim kadrom, a kandidati koji završe osposobljavanje imaju vrlo veliku vjerojatnost zapošljavanja. Projekt je usmjeren na muške osobe metalske struke, koje su na evidenciji HZZ, PU Osijek duže od godine dana.

Nakon završetka motivacijskih radionica i individualnog testiranja i savjetovanja, Županija je financirala osposobljavanje za zavarivače za pet osoba. Osposobljavanje se sastojalo od 35 sati teorijske nastave na kojima su se obrađivale teme vezane uz tehničke materijale i tehnologiju zavarivanja, 130 sati individualnog praktičnog rada na radnom mjestu zavarivača plinom, te provođenje postupka izdavanja certifikata svakom kandidatu (atest). Osposobljavanje je obavila Strojarska tehnička škola Osijek.

NOSITELJI: Županija
HZZ, Područni ured Osijek
Obrazovne institucije

PROJEKT 7.3.: POTICANJE ZAPOŠLJAVANJA ŽENA

Prema podacima HZZ, Područnog ureda Osijek, (prosinac 2012. godine), 54% od ukupnog broja prijavljenih nezaposlenih osoba čine žene. Kako bi se ovaj postotak smanjio, Upravni odjel za gospodarstvo je, istražujući potrebe tržišta, osmislio projekt koji je usmjeren upravo na ovu ciljnu skupinu, a vezan je uz pohađanje edukacije "Računovodstvo za mala poduzeća".

Pohađanjem ove edukacije nezaposlenim ženama pruža se dvostruka mogućnost za pronalaskom posla - bilo putem zapošljavanja kod poslodavaca koji su izrazili potrebu za ovakvim profilima, obzirom da je vrlo mali broj nezaposlenih osoba koji samostalno znaju obavljati računovodstvene poslove, bilo samozapošljavanjem u vidu pokretanja vlastitog poduzetničkog poduhvata. Ciljnu skupinu činilo je osam dugotrajno nezaposlenih žena, koje su po završetku motivacijskih radionica pohađale edukaciji u trajanju od 250 sati. Osposobljavanje je provelo Pučko otvoreno učilište Osijek.

NOSITELJI: Županija
HZZ, Područni ured Osijek
Obrazovne institucije

PROJEKT 7.4.: POTICANJE ZAPOŠLJAVANJA MARGINALIZIRANIH SKUPINA

Marginalizirane skupine, posebno osobe s invaliditetom, dugotrajno nezaposlene osobe te žrtve obiteljskog nasilja u nepovoljnom su položaju na tržištu rada, i teško pronalaze zaposlenje. Upravo stoga, Upravni odjel za gospodarstvo pokrenuo je projekt stručnog osposobljavanja za zanimanje "Izrađivač tradicijskih predmeta", usmjeren upravo k marginaliziranim skupinama. Osim stvaranja pretpostavki za zapošljavanje marginaliziranih skupina, te terapijskih i radno okupacijskih učinaka, projekt ima za cilj i očuvanje i njegovanje tradicijske baštine.

Nakon završetka motivacijskih radionica i individualnog testiranja i savjetovanja, Županija je financirala osposobljavanje za izrađivače tradicijskih predmeta za trinaest osoba. Osposobljavanje se sastojalo od 148 sati teorijske i praktične nastave unutar kojeg se polaznike osposobljava za izradu predmeta tradicijske ili uporabne vrijednosti u tehnikama glina-keramika, fuzija stakla, oslikavanje stakla kao i zlatovez. Osposobljavanje je proveo Centar za profesionalnu rehabilitaciju Osijek.

NOSITELJI: Županija
HZZ, Područni ured Osijek
Obrazovne institucije

8. POTICANJE OBRITNIŠTVA

Hrvatska obrtnička komora krovna je institucija obrtnika. Na razini Županije djeluje područna obrtnička komora, a na razini gradova i općina udruženja obrtnika. Sve ove institucije provode aktivnosti promicanja obrta i obrtništva, te usklađivanje i zastupanje njihovih zajedničkih interesa. Tijekom 2012. godine nastavljena je suradnja s HOK, Obrtničkom komorom Osječko-baranjske županije, a Županija se uključila u određene projekte poticanja i razvoja obrtništva.

PROJEKT 8.1.: PROJEKTI RAZVOJA OBRITNIŠTVA

U okviru projekata koje Županija provodi s ciljem poticanja poduzetništva, jedna od skupina korisnika su i obrti i obrtnici. Sufinanciranjem kamate za poduzetničke kredite obrtnika, Županija omogućava ishodenje financijskih sredstava po povoljnijim uvjetima, sufinanciranjem nastupa na sajmovima obrtnicima se pomaže u pronalaženju novih tržišta, a svim ostalim aktivnostima - financijskim i logističkim Županija nastoji pomoći razvoj obrtništva i opstanak obrta.

Stručnim usavršavanjem obrtnika nastoji se pružiti obrtnicima odgovor na mnogobrojna pitanja vezana uz specifičnosti obrtništva, te znanja potrebna za unapređenje i razvoj obrtničke djelatnosti. Usavršavanje obično uključuje sadržaje kao što su financijsko ekonomsko poslovanje u obrtu, osnove podučavanja naučnika u obrtničkim radionicama, informatička znanja i vještine i drugo, a ove godine organizirana su posebna predavanja na temu "Provođenje Zakona o fiskalizaciji u prometu gotovinom". U provedbi i organizaciji seminara uključena je HOK, Obrtnička komora Osječko-baranjske županije, poduzetnički centri te Županija koja sufinancira aktivnosti informiranja i edukacije obrtnika.

U suradnji s HOK, Obrtničkom komorom Osječko-baranjske županije, Županija je sudjelovala na različitim tribinama i okruglim stolovima na kojima su obrtnicima prezentirani projekti poticanja poduzetništva, kako na lokalnom, tako i na nacionalnom nivou, te im je na taj način omogućena bolja informiranost, kao i mogućnost korištenja bespovratnih sredstava i potpora. Županije je sufinancirala aktivnosti organiziranja sajmova HOK, Obrtničkoj komori Osječko-baranjske županije.

NOSITELJI: Županija
HOK, Obrtnička komora Osječko-baranjske županije

9. SUFINANCIRANJE NASTUPA NA SAJMOVIMA

Nastupi na sajmovima predstavljaju jednu od značajnih promotivnih aktivnosti, kako za poduzetnike tako i za različite institucije, ustanove, udruženja, društva i dr. Na sajamskim manifestacijama uspostavljaju se novi kontakti, pronalaze novi poslovni partneri, te dolazi do izravne razmjene informacija o proizvodima i uslugama.

PROJEKT 9.1.: SUFINANCIRANJE ZAJEDNIČKIH I INDIVIDUALNIH NASTUPA NA SAJMOVIMA

Nastupi na sajmovima, posebice onim inozemnim, iziskuju značajna financijska sredstva, pa poduzetnici vrlo često nisu u mogućnosti samostalno podmiriti sve troškove takvih aktivnosti - plaćanje zakupa i uređenja prostora, troškove transporta robe, troškove izrade propagandnog materijala i dr.

Tijekom 2012. godine iz proračuna Županije odobrena su bespovratna sredstva za sufinanciranje nastupa na sajmovima, festivalima, smotrama, natjecanjima i drugim manifestacijama. Izdvojenim sredstvima Županija je omogućila poduzetnicima s područja Županije ne samo nastupanje na sajmovima i manifestacijama, nego je i podigla kvalitetu i učinkovitost samog izlaganja i opremanja izložbenog prostora.

NOSITELJI: Županija

PROJEKT 9.2.: SUFINANCIRANJE ORGANIZIRANJA SAJMOVA I DRUGIH MANIFESTACIJA

U svrhu promicanja poduzetništva, Županija sufinancira aktivnosti organiziranja sajmova namijenjenih poduzetnicima. Valpovački poduzetnički centar je s partnerima organizirao već tradicionalni 6. Valpovački sajam obrtništva i malog poduzetništva. Cilj ovog projekta bio je poticajnim mjerama stvarati marketinški pristup upravljanja tvrtkom, a time povećati konkurentnost proizvoda i usluga. Održavanjem sajma želi se potaknuti razvoj obrtništva, kako na području grada Valpova tako i na području cijele Županije, a Županija je kao i do sada bila jedan od pokrovitelja sajma.

Miholjački poduzetnički centar bio je organizator šestog po redu sajma u gradu Donjem Miholjcu pod nazivom 6. miholjački sajam. Na sajmu se predstavilo 66 izlagača raspoređenih u 4

kategorije: poljoprivredno prehrambeni proizvodi, tradicionalni i umjetnički proizvodi, obrtništvo i trgovina te financijsko-poslovne usluge. Cilj sajma je promoviranje domaćih tradicionalnih i autohtonih proizvoda, povezivanje proizvođača, poticanje razvoja ruralnog turizma, unapređenje poljoprivredne i druge proizvodnje kroz transfer znanja i u skladu sa svjetskim dostignućima te razmjena iskustava i poslovnih kontakata. Županije je sufinancirala organiziranje ovog sajma.

Već petu godinu zaredom HZZ, Područni ured Osijek organizira "Sajam poslova". Na Sajmu poslova nezaposlene osobe i ostali tražitelji posla imali su priliku predstaviti se poslodavcima, informirati o njihovim potrebama u narednom razdoblju, o mogućnostima dodatnog obrazovanja, stipendiranja i slično. U organiziranju Sajam poslova uključeni su i partneri: Hrvatska obrtnička komora, Hrvatska gospodarska komora, Hrvatska udruga poslodavaca, centri za poduzetništvo, škole, veleučilišta, škole za obrazovanje odraslih, kao i Županija koja je sufinancirala organiziranje ovog sajma.

NOSITELJI: Županija
Organizatori sajmova i drugih manifestacije

10. SURADNJA NA INOVACIJAMA I UVOĐENJU NOVIH PROIZVODA

Najznačajniju ulogu u promicanju inovacija i uvođenju novih, tehnološki usavršenih ili inovativnih proizvoda imaju, uz same inovatore tj. poduzetnike-inovatore, Društvo inovatora "Osijek" i Tera tehnopolis d.o.o.

PROJEKT 10.1.: SURADNJA S DRUŠTVOM INOVATORA "OSIJEK"

Društvo inovatora "Osijek" Osječko-baranjske županije okuplja velik broj članova i jedno je od najuspješnijih društava u Hrvatskoj po broju osvojenih nagrada. Članovi društva entuzijasti su koji u slobodno vrijeme razrađuju i realiziraju ideje, čiju vrijednost potvrđuju mnogobrojna osvojena priznanja. Osnovna uloga Društva inovatora "Osijek" je pomoć inovatorima u prijavi patenata Državnom zavodu za intelektualno vlasništvo, organiziranje nastupa na različitim domaćim i međunarodnim sajmovima, te općenito, promoviranje i razvoj inovatorstva.

Društvo inovatora provodi i niz različitih stručnih aktivnosti: organiziranje stručnih seminara iz područja normizacije i mjeriteljstva, angažman stručnih prevoditelja za tehničku dokumentaciju iz razvoja proizvoda, organiziranje specijaliziranih seminara iz područja agrotehničke kulture, primjene novih dostignuća, koordiniranje na poslovima organiziranja inventivne djelatnosti, normativnim i statutarnim poslovima i drugo. Po broju osvojenih nagrada, jedno je od najuspješnijih društava u Hrvatskoj.

Tijekom 2012. godine članovi društva nastupali su na sajmovima, izložbama i manifestacijama u zemlji i inozemstvu s velikim brojem inovacija na kojima su osvojili vrijedna odličja, a Županija je sufinancirala rad i aktivnosti društva.

NOSITELJI: Županija
Društvo inovatora "Osijek"

PROJEKT 10.2.: SURADNJA S TEROM TEHNOPOLIS D.O.O.

Tera tehnopolis d.o.o. spona je između resursa Sveučilišta J. J. Strossmayera i drugih institucija od značenja za gospodarski razvitak i poduzetništvo, s ciljem pružanja znanstveno-istraživačkih (razvoj inovacija te modificiranje i usavršavanje postojećih tehnoloških rješenja za potrebe razvoja), financijskih i konzultantskih potpora osnivanju novih, tehnološko orijentiranih tvrtki i tehnoloških tvrtki u fazi razvoja.

Tera tehnopolis d.o.o. osigurava i prostorni smještaj određenom broju tehnološki orijentiranih tvrtki, a posebice tvrtkama iz sektora poput biotehnologije i telekomunikacija, te pruža tehničku potporu poduzetnicima u poslovnom planiranju, ekspertizi u svezi pitanja osnutka, organiziranja, managementa i razvoja učinkovitog posla.

U okviru Tere tehnopolisa d.o.o. djeluje poslovni inkubator Tera. Krajem 2012. godine u poslovni inkubator TERA bila su smještena 20 stanara (18 stanara u inkubatoru, dva stanara izvan inkubatora) s ukupno 55 zaposlenih djelatnika. Inkubirane tvrtke po vrsti djelatnosti pripadaju uslužnim i proizvodnim tvrtkama koje obavljaju DNA analizu, informatičke djelatnosti, istraživanje, razvoj i projektiranje u građevinarstvu, savjetovanje vezano za energetske učinkovitost, proizvodnju strojeva za poljoprivredu i šumarstvo te razvoj softverskih komponenti. Za djelatnosti koje se ne mogu smjestiti u poslovni inkubator TERA, provodi se inkubacija izvan inkubatora, na lokacijama u vlasništvu klijenta ili u suradnji s drugim poduzetničkim inkubatorima i gospodarskim zonama.

Inova/Budi uzor 2012. bila je najveća međunarodna izložba inovacija u Republici Hrvatskoj u 2012. godini, održana u Šibeniku, te je bila orijentirana prema poduzetništvu i studentima. Ukupno je prikazano 314 inovacija iz Republike Hrvatske i 13 zemalja: Rumunjska, Rusija, Kazahstan, Koreja, Egipat, Malezija i dr. Izložba je jedinstvena za područje istočne Hrvatske i omogućava gostovanje i prezentaciju potpornih institucija za razvitak malog i srednjeg poduzetništva. Do sada se izložba pokazala vrlo učinkovitom zbog čega će i u budućnosti služiti kao alat za prepoznavanje novih stanara i projekata.

Tijekom 2012. godine zaprimljeno je 117 upita za različite projekte po pitanju zaštite intelektualnog vlasništva, komercijalizacije inovativnih projekata, izvorima financiranja projekata i po pitanjima sudjelovanja na međunarodnim izložbama. Za 12 inovacija pokrenut je postupak zaštite. Predmeti su vezani za patentnu zaštitu, zaštitu industrijskog dizajna i zaštitu figurativnog i verbalnog žiga.

U Teri tehnopolis d.o.o. tijekom 2012. godine održani su različiti seminari i predavanja, izložbe i posjete, a stanari inkubatora nazočili su i različitim edukativnim sadržajima u drugim poduzetničkim institucijama. Nastupima u medijima promoviran je sam centar, njegova djelatnost i projekti, kao i njegovi stanari.

Tijekom 2012. godine Županija je izdvojila 75.000,00 kuna za potrebe realizacije projekta "Tera Osijek Znanstveno - inkubacijski poslovni centar" u okviru Programa razvoja tehnološke infrastrukture.

NOSITELJI: Županija
Tera tehnopolis d.o.o.

11. POTICANJE ZADRUGARSTVA

Zadruga je dobrovoljno udruženje zadrugara, u kojemu svaki član sudjeluje neposredno, i koji zajedničkim poslovanjem po načelu uzajamne pomoći, unapređuju svoj gospodarski i drugi profesionalni interes, radi ostvarivanja svoje osobne i zajedničke dobiti zadrugara, u skladu sa zakonom i pravilima struke.

Na području Županije osnovano je najviše zadruga u Republici Hrvatskoj s velikim brojem zadrugara, zaposlenika i kooperanata, a ovo povećanje rezultat je aktivnosti koje Županija provodi usmjerenih prema poticanju zadrugarstva.

Tijekom 2012. godine provedeni su sljedeći projekti s ciljem poticanja zadruga i zadrugarstva:

PROJEKT 11.1.: EDUKATIVNA BROŠURA O ZADRUGAMA "ZADRUGA ZA 21. STOLJEĆE"

S ciljem promocije zadružnog poslovanja, Županija je izdala brošuru "Zadruga za 21. stoljeće". Brošura sadrži niz korisnih podataka: što je zadruga, koji je pravni okvir za osnivanje zadruge, zadružna načela, povijest zadrugarstva, postupak osnivanja zadruge, razlozi zašto se udružiti u zadrugu i prednosti zadružnog poslovanja i dr. Statistički podaci o zadrugama, adresar svih zadrugara na području naše Županije te njihovi najuspješniji predstavnici, također su sastavni dio ove publikacije.

Ovom brošurom želi se približiti zadruga kao oblik međusobnog povezivanja i udruživanja poduzetnika, upoznati postojeće i buduće poduzetnike s prednostima poslovanja u zadrugama, te na taj način potaknuti povećanje broja zadruga, ne samo poljoprivrednih, nego i obrtničkih, uslužnih te štedno-kreditnih. S obzirom na promjene u zakonodavstvu vezane uz osnivanje i poslovanje zadruge, kao i promjene u podacima o zadrugama, u tijeku je izrada nove brošure "Zadruge za 21. stoljeće" na hrvatskom i engleskom jeziku.

NOSITELJI: Županija
Poduzetnički centri i inkubatori

PROJEKT 11.2 .: WEB PORTAL: WWW.ZADRUGE.OBZ.HR

U svrhu poticanja zadrugarstva, promocije zadružnog poslovanja, te daljnjeg rasta i razvoja zadruge, Županija je izradila web portal svih zadruga s područja Županije. Na portalu www.zadruga.obz.hr nalaze se aktualni podaci o zadrugama i zadružnom poslovanju, načinu osnivanja zadruge, te pojedinačno predstavljanje svake od zadruga s kratkim opisom djelatnosti, proizvodima i svojim posebnostima. Svrha ove aktivnosti je bolje povezivanje zadruge, promocija zadružnog poslovanja i prednosti koje pruža takav oblik organiziranja, te poticaj za osnivanjem novih zadruga. Portal sadrži niz korisnih informacija, a zamišljen je kao centralno mjesto svih zadruga i zadrugara s područja Županije.

Sastavni dio portala je i interaktivna karata Županije s ucrtanim svim zadrugama, te mogućnošću dobivanja detaljnih informacija o svakoj pojedinačnoj zadruzi, njenoj adresi i djelatnosti, zadrugarima i sl. U okviru portala predstavljeni su i svi programi poticanja zadruge, mogućnost postavljanja pitanja u svezi zadruge, korisni članci i savjeti, te niz linkova. Tijekom 2012. godine portal je ažuriran u skladu s promjenama u sadržaju istog.

NOSITELJI: Županija

12. NOVE INVESTICIJE I POTICANJE IZVOZA

Povećanje ulaganja i nove investicije temelj su gospodarskog rasta i otvaranja novih radnih mjesta. Provodeći aktivnosti čiji je cilj privlačenje potencijalnih investicija, Županija nastoji biti kvalitetan partner svakom novom investitoru i pomoći mu u bržoj realizaciji poslovnog pothvata, pronalasku adekvatnog zemljišta ili poslovnog prostora, zapošljavanju potrebne radne snage.

Osim novih investicija, izvozne aktivnosti zauzimaju visoko mjesto na listi prioriteta za brži gospodarski i socijalni rast i razvoj. Osječko-baranjska županija jedna je od malobrojnih županija u kojoj je ostvarena pozitivna trgovinska bilanca.

PROJEKT 12.1.: PROMOCIJA MOGUĆNOSTI ULAGANJA U ŽUPANIJU

S ciljem promocije gospodarstva te privlačenje investitora, izrađen je Investicijski vodič Osječko-baranjske županije. Investicijski vodič je prvenstveno namijenjen potencijalnim domaćim i stranim ulagačima, poduzetnicima kao i institucijama poduzetničke podrške, te svima onima koji dolaze u kontakt s potencijalnim investitorima.

U Investicijskom vodiču sadržane su osnove informacije o Županiji (geografski položaj, prirodni resursi, popis važnih institucija, struktura stanovništva, podaci o zaposlenosti, infrastrukturna opremljenost, ekonomski pokazatelji, pravni okviri ulaganja, carinski, financijski i porezni sustav...), te niz drugih korisnih informacija, kojima je cilj potencijalnim investitorima olakšati poduzimanje radnji koje prethode početku poslovanja, te im biti od pomoći i učiniti im ulaganje i poslovanje na području Županije jednostavnijim i ugodnijim. Vodič je dvojezičan - na hrvatskom i engleskom jeziku.

Značajne informacije za potencijalne ulagače su i mogućnost ostvarivanja različitih pogodnosti prilikom kupovine zemljišta i olakšice u plaćanju komunalnog doprinosa i naknade. Sve ove informacije nalaze se u Katalogu poduzetničkih zona Osječko-baranjske županije. Kako bi potencijalnim ulagačima ove informacije bile što dostupnije, katalog zona tiskan je na hrvatskom i na engleskom jeziku, te uz Investicijski vodič sadrži značajan presjek svih informacija, potrebnih budućim ulagačima.

U cilju privlačenja stranih ulaganja na temelju razvojnih mogućnosti, Županija je izradila web stranicu www.obz-invest.hr u okviru koje se nalaze svi važniji podaci za Županiju, razvrstani u nekoliko ključnih kategorija. Ovi podaci služit će svim zainteresiranim potencijalnim investitorima kao vodič prilikom ostvarivanja mogućnosti ulaganja u različite sektore važne za gospodarski prosperitet Županije. Ovakvim pristupom nastoji se privući što je moguće više stranih ulaganja u Županiju, omogućiti otvorenost Županije prema međunarodnom tržištu, kao i osigurati što jednostavniji i brži pristup svim važnim podacima za strane ulagače.

Kao jedan od oblika promocije Županije, te u svrhu privlačenja potencijalnih ulagača, Županija je financirala izradu filma "Prezentacija gospodarskih potencijala i mogućnosti razvoja Osječko-baranjske županije". Ovaj materijal ima informativnu i edukativnu ulogu za poduzetnike, te kroz video produkciju predstavlja najznačajnije razvojne potencijale i projekte naše Županije. Također svrha materijala je i informiranje potencijalnih investitora o svim mogućnostima koje im pruža Županija kao potencijalno mjesto za ulaganje.

U nastojanju stvaranja konkurentnog i privlačnog poslovnog okruženja te razvijanja vlastite osposobljenosti u pružanju usluge koja će biti znatno više od uobičajenih administrativnih poslova, Županija se uključila u projekt "Razvoj investicijskog okruženja" (ICPR), koji je realiziran u suradnji s resornim ministarstvom i Delegacijom Europske komisije u Republici Hrvatskoj kao dio Operativnog programa za regionalnu konkurentnost 2007.-2009. Rezultat ovog Projekta je certificiranje Županije kao hrvatske regije privlačne za ulaganje.

Temeljem zahtjeva resornog ministarstva za proširenjem IPA projekta "Razvoj investicijskog okruženja", Županija se uključila u Napredni Program certificiranja regija za ulaganje. Da bi bila certificirana na ovoj razini, regija u okviru Naprednog Programa mora udovoljiti sljedećim standardima: napredni informacijski standard, napredni imovinski standard, napredni marketinški standard, IV. standard te outreach kampanja.

Kroz napredni informacijski standard izrađeno je 12 dokumenata. Dokumenti su razvrstani u dvije logičke cjeline koje se međusobno nadopunjuju. Prvih šest dokumenata je eksternog/promotivnog karaktera te im je smisao dati cjelovitu i potpunu informaciju o ulaganjima na području Županije. To su: Najvažnije činjenice za ulagače; Profil Županije; Podaci o poduzećima: popis stranih ulagača i profili određenih tvrtki, Popis objava u medijima i dosje, Profili najvećih hrvatskih i lokalnih dobavljača i Sektorski profil. Interni dokumenti koji tematski nadopunjuju prvu skupinu dokumenata su sljedeći: SWOT analiza, Baza podataka o hrvatskim dobavljačima, Informacije o sektoru i klasterima, Obrazloženje odabira ciljanih sektora za FDI, Komparativne informacije i Praćenje indikatora o FDI i općeniti sustav ažuriranja informacija.

Naprednim imovinskim standardom definira se ponuda lokacija i objekata koji zadovoljavaju međunarodne standarde kvalitete, odnosno mogućnosti za ulaganja u pogledu raspoloživog zemljišta, vlasničke strukture, prostornih planova i infrastrukture u gospodarskim zonama.

Na tragu ostvarenja projektnog cilja privlačenja stranih ulagača u okviru Naprednog marketinškog standarda realizirano je više aktivnosti koje predstavljaju proaktivnu promociju, a odnose se na odabir, odnosno definiranje ciljanog sektora za privlačenje stranih ulagača. Nakon dubinskih analiza definiran je ciljani sektor Županije, te je tako odabran prehrambeni sektor - proizvodnja hrane, s naglaskom na zamrznute proizvode, za što su izrađeni dokumenti swot analize, sektorska studije i komparativne analize. Na temelju tih dokumenata i angažmana relevantnih institucija uključenih u izradu istih, provedene su i druge projektne aktivnosti:

After Care usluga - tijekom svibnja 2012. godine predstavnici Županije obišli su tvrtke Harburg-Freudenberger Bilišće d.o.o. i Saponia d.d., koje posluju na području Osječko-baranjske županije, a koje su u stranom ili mješovitom vlasništvu, s ciljem rješavanja problema koje su strani ulagači istaknuli kao ključne kod samog postupka investiranja, no i kod tekućeg poslovanja tih poduzeća.

One Stop Service Centar osnovan je u lipnju 2012. godine, potpisivanjem Sporazuma o osnivanju One Stop Service Centra, pripremljenom u županijskim upravnim tijelima, od strane Ministarstva poduzetništva i obrta, Hamag invest-a, državnih i drugih organizacija i službi koje sudjeluju u postupcima od značaja za pokretanje i provođenje investicija. Putem One-Stop Service Centra Sudionici Sporazuma će nastojati ubrzati i olakšati proces pokretanja investicijskih projekta u Županiji i time pridonositi razvijanju povoljne poslovne i ulagačke klime te povećanju njezine konkurentnosti u odnosu na regije njezinog okruženja.

Policy Advocacy - u svibnju 2012. godine organizirana je skupina za javno zagovaranje u koju su uključene sve relevantne institucije s područja Županije, a koje imaju ključnu ulogu u procesu investiranja stranog ulagača. Sve institucije uključene u Policy Advocacy aktivno surađuju na svim područjima s Županijom i kao temelj te suradnje proizlazi umreženost informacija i dobra komunikacija koja predstavlja kvalitetno i stimulativno poduzetničko okruženje.

Outreach kampanja - aktivnost koja predstavlja proaktivnu promociju odabranog sektora. U okviru iste kampanje u lipnju 2012. godine organizirano je predstavljanje Županije u Švicarskoj gdje su organizirani sastanci koji su imali za cilj predstaviti naš odabrani sektor - sektor poljoprivrede, kao priliku za potencijalne strane ulagače, u nastojanju realiziranja konkretnih ulaganja u Županiju.

Završna evaluacija projekta održana je u srpnju 2012. godine, a obuhvaćala je ocjenjivanje svih stručnih i promotivnih materijala koji su kreirani u okviru projekta te je uslijedio posjet tvrtki "Kannan" iz Donjeg Miholjca, što je predstavljalo praktičan primjer jednog od uspješnih poslovanja s područja Županije. U rujnu 2012. godine u Opatiji je održana svečanost uručenja certifikata.

NOSITELJI: Županija
Institucije poduzetničke podrške

PROJEKT 12.2: STVARANJE PRETPOSTAVKI ZA POVEĆANJE IZVOZA

Kako bi mala i srednja poduzeća bila što konkurentnija i usmjerena na primjenu svjetskih tehnologija, nužno je pokrenuti proces njihovog povezivanja. Osnivanjem klastera želi se povećati konkurentnost gospodarstva, što uključuje koordiniran i zajednički rad malih, srednjih i velikih poslovnih subjekata, centara znanja i lokalne samouprave u razvoju i izradi novih proizvoda. Intenzivna, kontinuirana razmjena informacija, protok znanja te specijalizacija uloga i aktivnosti u klasteru mogu ostvariti komparativne prednosti, koje u konačnici omogućuju konkurentnost, kako na domaćem, tako i na zahtjevnom inozemnom tržištu.

Hrvatska udruga poslodavaca - HUP nositelj je projekta pod nazivom "Klasterizacija hrvatskog gospodarstva", te je nacionalni koordinator Projekta izgradnje regionalnih klastera. Jedan od projekata nacionalnog centra za klaster je osnivanje klastera poljomehanizacije. Klaster poljomehanizacije osnovan je u travnju 2007. godine. U srpnju 2009. godine klaster je registriran kao društvo s ograničenom odgovornošću, s 23 tvrtke koje su potpisale Ugovor o trajnom konzorciju, i to 8 tvrtki osnivača i 15 tvrtki članica.

Klaster je fokusiran na proizvodnju poljoprivredne mehanizacije i to: kombajni, traktori i šumski traktori, priključni strojevi i uređaji za obradu tla, traktorske prikolice i moto-kultivatori. Ciljevi klastera definirani su u četiri ključna područja i to: otvaranje novih tržišta, snižavanje troškova poslovanja, tehnološka poboljšanja procesa članica te razvoj dizajna, konstrukcije i odabira i školovanje potrebnih kadrova. Županija je i ove godine sufinancirala aktivnosti i procese Klastera poljomehanizacije d.o.o.

Značajnu ulogu u osiguravanju pretpostavki za izvoz ima i Hrvatska banka za obnovu i razvitak, osiguravajući povoljne programe financiranja za izvoznike. Tržišna utakmica na međunarodnom tržištu vrlo je zahtjevna. Izvozni projekti nose niz rizika koji nisu uvijek očiti, a koji se mogu umanjiti odgovarajućim instrumentima osiguranja. HBOR putem programa osiguranja izvoza pruža mogućnost smanjenja i podjele rizika poduzetnicima koji su se odlučili za izvoz. Različite izvozne transakcije mogu se zaštititi od komercijalnih i političkih rizika, ovisno o roku naplate i vrsti izvezene robe ili usluge. Ukupno 10 poduzetnika s područja Županije koristilo je programe financiranja izvoza u iznosu od 107,5 milijuna kuna.

Hrvatska gospodarska komora i Hrvatska obrtnička komora pružaju potencijalnim izvoznicima tehničku i savjetodavnu pomoć. Sektor za međunarodne odnose Hrvatske gospodarske komore priprema informacije o pojedinim zemljama u svijetu, s ciljem pružanja osnovnih podataka o zemlji, njenom gospodarstvu, bilateralnim gospodarskim odnosima s Republikom Hrvatskom, te podacima o međusobnoj robnoj razmjeni. Informacije sadrže i popis korisnih adresa i internet stranica, kao i osvrt na aktualna događanja vezano uz pojedine zemlje, koja mogu biti od koristi poslovnim subjektima u Hrvatskoj.

NOSITELJI: Županija
HUP, Nacionalni centar za klaster
Hrvatska banka za obnovu i razvitak

13. SURADNJA S INSTITUCIJAMA PODUZETNIČKE PODRŠKE

Kvalitetna suradnja svih institucija poduzetničke podrške omogućava bolji protok informacija, usklađenost projekata, međusobno nadopunjavanje i pomoć. Upravni odjel za gospodarstvo ulaže značajne napore u unapređenje ove suradnje, koja u konačnici povećava kvalitetu usluga koje poduzetnici dobivaju.

PROJEKT 13.1.: SURADNJA S PODUZETNIČKIM CENTRIMA I INKUBATORIMA

Poduzetnički centri i inkubatori dio su poduzetničke infrastrukture zaduženi za pružanje savjetodavnih, informativnih, edukativnih i drugih usluga poduzetnicima. Županija je prepoznala značaj poduzetničkih centara i inkubatora, te sudjeluje u financiranju određenih aktivnosti, koje su za poduzetnike besplatne.

Upravni odjel za gospodarstvo zajedno s poduzetničkim centrima i inkubatorima provodi poseban oblik suradnje u zajedničkim projektima, važnim za daljnji razvoj poduzetništva (informiranje, edukacija, savjetovanje, izrada poslovnih planova i investicijskih elaborata, prikupljanje podataka, izrada publikacija).

NOSITELJI: Županija
Poduzetnički centri i inkubatori

PROJEKT 13.2.: SURADNJA S OSTALIM INSTITUCIJAMA PODUZETNIČKE PODRŠKE

Suradnjom s institucijama poticanja malog i srednjeg poduzetništva stvara se pozitivna poduzetnička klima na svim razinama, a za dobrobit poduzetnika. Pravovremenim informiranjem poduzetnika te pružanjem tehničke pomoći nastoje se poduzetnicima približiti svi postojeći projekti, te omogućiti njihova veća participacija u potporama projekata poticanja poduzetništva.

NOSITELJI: Županija
Institucije poduzetničke podrške

ZAKLJUČAK

Jedan od osnovnih preduvjeta gospodarskog i socijalnog razvoja Županije je povećanje broja zaposlenih, odnosno, otvaranje novih radnih mjesta. Uz svekoliko stvaranje pozitivne poduzetničke klime, povećanje konkurentnosti i jačanje izvozne orijentiranosti, jednostavnije, brže i povoljnije ishođenje poduzetničkih kredita te povećanje stranih ulaganja, novo zapošljavanje jedan je od vodećih ciljeva provedenih aktivnosti.

U vremenu kada se suočavamo s povećanjem broja nezaposlenih osoba i padom zaposlenosti te zatvaranjem poslovnih subjekata, nezahvalno je govoriti o pozitivnim učincima koje su provedene mjere poticanja poduzetništva imale na gospodarstvo Županije.

No, usprkos krizi, kao i poražavajućim brojkama o ukupnom broju nezaposlenih osoba, činjenica je da su određene provedene mjere i aktivnosti direktno utjecale na olakšavanje poslovanja poduzetnika, njihovom opstanku na tržištu, zadržavanjem broja zaposlenih, a u nekim slučajevima i novim zapošljavanjem:

- Provodeći projekt kreditiranja poduzetnika i subvencioniranjem kamate, Županija pomaže poduzetnicima u što jednostavnijem i povoljnijem ishođenju potrebnih financijskih sredstava kojima će se ublažiti problemi nastali kao rezultat trenutne krize: nelikvidnost, smanjeni obimi proizvodnih aktivnosti, usporen plasman na strana tržišta, smanjenje broja zaposlenih. Ovim financijskim sredstvima planirano je otvaranje novih radnih mjesta, te novi poticaj poduzetnicima kao direktan odgovor na smanjeni plasman sredstava poslovnih banaka.
- Stalnim ulaganjem u infrastrukturno opremanje poduzetničkih zona (od 2004. godine do kraja 2012. godine - više od 46 milijuna kuna), Županija je omogućila poduzetnicima brže i povoljnije rješavanje problema vezanih uz poslovni prostor, te vodeći politiku ravnomjernog razvoja svih dijelova Županije, postala Županija s najvećim brojem poduzetničkih zona u Republici Hrvatskoj - ukupno 76 osnovanih zona. Činjenica je da je stanje u gospodarstvu utjecalo na značajnu usporenost investiranja i novih ulaganja, a samim tim i otvaranjem novih radnih mjesta (zbog težeg i dugotrajnijeg postupka za dobivanje potrebnih kreditnih sredstava, prilagodbe djelatnosti situaciji na tržištu, posebice za poduzetnike izvoznike, te dodatnog opreza u novom investiranju), no, poduzetnička aktivnost u poslovnim zonama i dalje je aktivna, u tijeku je izgradnja novih objekata (sporijom dinamikom nego li je planirano), stoga poduzetničke zone i dalje predstavljaju značajnu jezgru gospodarskog razvoja Županije.
- Provodeći projekte poticanja zapošljavanja u vidu financiranja različitih projekata prekvalifikacije i dodatne izobrazbe, Županija je od 2004. godine do kraja 2012. godine omogućila stjecanja novih znanja i vještina za 589 nezaposlene osobe. Prema povratnim informacijama, jedan broj polaznika zaposli se gotovo odmah po završetku tečaja, a ostali u roku od nekoliko mjeseci po završetku tečaja. I ovdje valja spomenuti da je trenutačna gospodarska situacija utjecala na određene poremećaje na tržištu rada, te je u trenutku značajnog povećanja broja nezaposlenih vrlo teško odrediti koja su to deficitarna zanimanje, no zajedničkom suradnjom HZZ-a i Županije, i dalje ćemo pokušati na pravi način odgovoriti na potrebe tržišta za radnom snagom i pomoći dugotrajno nezaposlenim osobama u pronalasku posla.

- Kvalitetnim i pravovremenim informiranjem o svim programima poticanja poduzetništva na lokalnom, regionalnom i nacionalnom nivou, Županija je bila partner poduzetnicima, nastojeći im približiti sve one projekte koji mogu imati pozitivan učinak na njihovo poslovanje, bez obzira radi li se o dobivanju bespovratnih sredstva, tehničkoj ili edukativnoj pomoći. SMS poduzetnik - besplatno informiranje poduzetnika slanjem poruka na njihove mobitele, alat je za kojeg poduzetnici imaju samo riječi pohvale.
- U situaciji kada se uvjeti i način poslovanja na tržištu mijenjaju tako reći iz dana u dan, kvalitetno savjetovanje često ima presudnu ulogu u donošenju poslovnih odluka poduzetnika. Uzme li se u obzir činjenica da je jedan dio poduzetnika bio u situaciji zatražiti savjet i u vezi zatvaranja poslovnog subjekata, te o eventualnom otpuštanju radnika, usluge besplatnog savjetovanja koje provode županijske službe, ali i svi poduzetnički centri i inkubatori jer Županija sufinancira ove aktivnosti, tako još više dobiva na važnosti.
- U vrijeme krize smanjuju se svi oni troškovi koji nisu nužno potrebni, stoga posebno raduje činjenica da su i u ovim okolnostima poduzetnici prepoznali važnost i nužnost kontinuirane edukacije, bilo da se radi o seminarima, radionicama, tribinama ili prezentacijama. Izdvajanjem financijskih sredstva, Županija je omogućila održavanje određenih seminara bez naknade, a ostalih po subvencioniranoj cijeni.
- Sufinanciranjem nastupa na sajmovima i različitim drugim manifestacijama, Županija se aktivno uključila u pružanje pomoći poduzetnicima oko osvajanja novih tržišta, a samim tim i povećanja obujma proizvodnje ili usluga.
- Nove investicije temelj su gospodarskog rasta i oporavka, a svaka nova investicija jamči i otvaranje novih radnih mjesta. Nove web stranice www.obz-invest.hr imaju za cilj privući što više domaćih i stranih investitora, o realizacija projekta "Razvoj investicijskog okruženja" stvoriti će dodatne preduvjete za privlačene investitora.
- Poticanje razvoja "start-up" poduzeća, stvaranjem pretpostavki za povećanje izvoza, poticanje obrtništva, inovacija i zadrugarstva neki su od projekata koje je Županija provodila tijekom 2012. godine s osnovnim ciljem: pružanjem financijske i tehničke pomoći poduzetnicima kako bi unaprijedili svoje poslovanje, opstali na tržištu, te u trenutku globalne krize barem zadržali postojeći broj zaposlenih.

Činjenica je da je prisutna gospodarska situacija imala veliki utjecaj na punjenje županijskog proračuna, da su određeni projekti provedeni s manje financijskih sredstava nego je to bilo proteklih godina, te da je smanjena dinamika provedba nekih projekata. Također treba naglasiti činjenicu da proračunska sredstva Županije nisu dovoljna za rješavanje problema poduzetnika i da je nužno aktivnije, agresivnije i konkretnije uključivanje prije svega Vlade, resornog ministarstva, poslovnih banaka, ali i svih drugih institucija poduzetničke podrške u pružanje pomoći poduzetnicima, te rješavanju problema u samom funkcioniranju tržišta, prije svega problema nelikvidnosti, nesolventnosti, nedostatnog i neadekvatnog financiranja, sporosti sudstva, prevelikog poreznog opterećenja poduzetnika.

U vremenu koje dolazi nastavlja se neizvjesna borba za svakog poduzetnika i svako radno mjesto. Županija će i dalje biti partner svakom poduzetniku, svjesna da samo zajednički i partnerski odnos poduzetnika, lokalne zajednice i svih institucija može biti jamac opstojnosti i daljnjeg napretka poduzetništva i gospodarstva, kao i socijalnog boljitka lokalne, ali i šire društvene zajednice.

PRILOZI:

Prilog 1:   Rekapitulacija

Prilog 1 REKAPITULACIJA

2012.

Upravni odjel za gospodarstvo
i regionalni razvoj
Osječko-baranjske županije

Kreditiranje poduzetnika

- Lokalni projekti razvoja malog gospodarstva**
- Ukupna kreditna potpora iznosila 75 milijuna kuna
  - Povjerenstvo proširilo sudjelovanje 44 kreditna zahtjeva u iznosu od 72,6 milijuna kuna
  - U proračunu Županije osigurano 5,3 milijuna kuna za savjetodajnu kamata poduzetničkim kreditima
- Suradnja s HBOR-om**
- Za poduzetnike u području Županije odobreno 145 kreditnih zahtjeva u iznosu od 333,8 milijuna kuna

Informiranje o programima poticanja poduzetništva

- Info put:**
- Info put i "Virtualni info put" potječu mnogobrojnim poduzetnicima
  - SMS poduzetnik
  - Osječko-baranjska županija jedina županija koja besplatnim slanjem SMS poruka informira poduzetnike o svim programima i projektima
- Poduzetničke publikacije**
- Podjmljene publikacije: Poduzetnička bilježnica, Katalog poduzetničkih zona, Investicijski vodič, Vodič kroz etički i prijateljski proizvodnju, Zadruga za 21. stoljeće
  - Ostale aktivnosti informiranja
  - Informiranja putem poduzetničkih centara i inkubatora, web portala i medija

Savjetovanje

- Savjetovanje u Upravnom odjelu za gospodarstvo i regionalni razvoj**
- Pružene usluge besplatnog savjetovanja za više od 4.000 postojećih i potencijalnih poduzetnika
- Savjetovanje u centrima i inkubatorima**
- Pružene usluge besplatnog savjetovanja za više od 8.000 postojećih i potencijalnih poduzetnika
- Savjetovanje u ostalim poduzetničkim institucijama**
- Svi institucije poduzetničke podrške uključene u pružanje usluge besplatnog savjetovanja poduzetnika

Permanentna edukacija

- Seminari**
- Održano 102 seminara koje je poslušalo više od 1.500 poduzetnika
- Radionice**
- Provedeno oko 50 radionica za 1.500 poduzetnika početnika i poduzetnika u fazi rasta i razvoja
- Tribine i prezentacije**
- Održano niz tribina za više od 2.000 postojećih i potencijalnih poduzetnika, učenika i studenata te institucija poduzetničke podrške

Razvoj start up i mladih poduzeća

- Seminari za start up**
- Održano 8 seminara na kojima je sudjelovalo 150 potencijalnih i postojećih poduzetnika
- Poduzetnička bilježnica**
- Podjmljene Poduzetničke bilježnice Osječko-baranjske županije
- Poduzetnički inkubatori**
- U okviru poduzetničkih inkubatora posluje 32 poduzetnika
- Najbolja poduzetnička ideja**
- Na natječaj "Najbolja poduzetnička ideja" pristigle 55 prijava
  - 13 najboljih ideja nagradeno novčanim nagradama u ukupnom iznosu od 60.000,00 kuna

Poticanje osnivanja poduzetničkih zona

- Sufinanciranje izgradnje poduzetničkih zona**
- Otvoreno 76 zona; dvadesetak gotovo u potpunosti infrastrukturno opremljeno
  - U razdoblju od 2004. do 2012. godine Županija za zone izdvojila više od 46 milijuna kuna
- Katalog poduzetničkih zona**
- Prvi oblik katalogizacije zona u Republici Hrvatskoj
  - Sistematičnim pregled svih poduzetničkih zona na području Županije

Poticanje zapošljavanja

- Pomoć dugotrajno nezaposlenim osobama**
- Županija financirala je ECOL edukaciju za 30 dugotrajno nezaposlenih osoba
- Programi za deficitarna zanimanja**
- Županija financirala osposobljavanje za 5 zanimanja
- Poticanje zapošljavanja žena**
- Županija financirala edukaciju "Računovodstvo za mala poduzetnici" za 8 dugotrajno nezaposlenih žena
- Poticanje zapošljavanja marginaliziranih skupina**
- Županija financirala osposobljavanje za izradivače ladicajskih predmeta za 13 osoba

Poticanje obrtništva

- Projekti razvoja obrtništva**
- Održano aktivno kotiranje niza projekata poticanja poduzetništva koje provodi Županija
  - Nastavak suradnje i zajedničkih projekata s HOK, Obrtničkom komorom Osječko-baranjske županije

Nastupi na sajmovima

- Sufinanciranje zajedničkih ili individualnih nastupa na sajmovima**
- Županija sufinancirala troškove zajedničkih i individualnih nastupa na sajmovima, festivalima, smotrima, natjecanjima i drugim manifestacijama
- Sufinanciranje organiziranja sajmovi i drugih manifestacija**
- Županija sufinancirala aktivnosti organiziranja sajmovi namijenjenih poduzetnicima

Suradnja na inovacijama

- Suradnja s Društvom inovatora "Dieljek"**
- Jedno od najuspješnijih društava u Hrvatskoj po broju osvojenih nagrada
  - Županija sufinancirala rad i aktivnosti društva
- Suradnja s Tera tehnopolisom d.o.o.**
- U inkubatoru Tera smješteno 20 startupa s ukupno 55 zaposlenih djelatnika
  - Županija iznosom od 76.000,00 kuna sufinancirala razvojne projekte Tera tehnopolisa d.o.o.

Poticanje zadrugarstva

- Edukativna brošura o zadrugama "Zadruga za 21. stoljeće"**
- "Zadruga za 21. stoljeće" – u tisku izdava revidirani brošura
- Web portal: www.zadruga.obz.hr**
- Zajednički portal svih zadruga s područja Županije

Novo investicije i poticanje izvoza

- Promocija mogućnosti ulaganja u Županiji**
- Investicijski vodič i Katalog poduzetničkih zona
  - Web stranice www.obz-invest.hr za domaće i strane ulagače
  - Županija certificirana za privlačenje domaćih i stranih ulagača
- Stvaranje pretpostavki za povećanje izvoza**
- Županija sufinancirala aktivnosti Klustora poljoprivrede d.o.o.
  - Programna inicijativa izvoza HBOR-a pokrivalo 10 poduzetnika u iznosu od 107,5 milijuna kuna

Suradnja s institucijama poduzetničke podrške

- Poduzetnički centri i inkubatori**
- Sufinanciranje aktivnosti poduzetničkih centara i inkubatora
- Suradnja s ostalim institucijama poduzetničke podrške**
- Uključivanje u aktivnosti i projekte poticanja poduzetništva – stvaranje pozitivne poduzetničke klime na svim razinama